

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
GRAD TUZLA
JAVNA USTANOVA CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
TUZLA**

Tuzla, Kozaračka bb, tel.: +387 35 36 90 10, fax: +387 35 36 90 35, e-mail: info@csrtuzla.ba

**IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU
JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TUZLA
ZA PERIOD OD 01.01.DO 31.12. 2019.GODINE**

Tuzla, april 2020.godine

SADRŽAJ

1. UVOD.....	4
1.1. Opći podaci o Ustanovi.....	4
1.2. Osnivački akt i oblik organizovanja	4
1.3. Upravljanje ustanovom	4
1.4. Nadležnost Centra.....	4
1.5. Programski ciljevi i zadaci Centra	6
1.6. Socijalna zaštita	7
1.7. Osnovna prava lica sa invaliditetom	7
1.8. Novčana i druga materijalna pomoć	8
2. ORGANIZACIJA RADA	8
Rad Stručnih timova Centra.....	9
Rad stručnih radnika Centra.....	10
2.1. Služba socijalne zaštite i starateljstva.....	10
2.1.1. Porodično pravna zaštita	11
2.1.2. Smještaj odraslih lica u ustanove socijalne zaštite i starateljstvo nad odraslim licima smještenim u ustanove socijalne zaštite	13
2.1.3. Starateljstvo nad odraslim licima i djecom koja nisu smještene u ustanove socijalne zaštite.....	14
2.1.4. Smještaj djece i odraslih lica u hraniteljske porodice i starateljstvo nad djecom i odraslim smještenim u hraniteljske porodice	15
2.1.5. Smještaj djece u ustanove socijalne zaštite i stavljanje pod starateljstvo djece smještene u ustanove socijalne zaštite.....	16
2.1.6. Prosjačenje, trgovina ljudima, nasilje u porodici, jednokratne novčane pomoći (kantonalne)	16
2.1.7. Stalna novčana pomoć	18
2.1.8. Obračanje institucija i saradnja sa institucijama, obraćanja pojedinaca (socijalne anamneze za KPZ, alternativni smještaj i dr., zahtjevi za prijavu prebivališta, interventne jednokratne novčane pomoći (Grad Tuzla).....	18
2.1.9. Zaštita djece i maloljetnika u sukobu sa zakonom i poremećajima u ponašanju, izvršenje odgojnih mjera i preporuka prema maloljetnicima i dr.	19
2.1.10. Psihosocijalna zaštita	21
2.1.11. Razvrstavanje djece i omladine sa smjetnjama u psihofizičkom razvoju	21
2.2. Savjetovalište za brak i porodicu	22
2.3. Zaštita porodice sa djecom.....	23
2.4. Zdravstvena zaštita	24
2.5. Novčane i druge materijalne pomoći.....	25
2.5.1. Civilne žrtve rata.....	25
2.5.2. Ostale novčane pomoći	26
2.5.3. Prava po osnovu invaliditeta	27

2.5.4. Korisnici subvencioniranja troškova dženaze –sahrane	27
3. Rad na prevenciji i sprečavanju negativnih društvenih pojava	27
3.1. Prostitucija i trgovina ljudima	27
3.2. Skitnja i prosjačenje.....	27
3.3. Alkoholizam i narkomanija	28
4. Administrativno – tehnički poslovi	28
5. Saradnja sa osnivačem i drugim subjektima	29
6. Zapošljavanje, učešće na seminarima i edukacijama	30
6.1. Zapošljavanje	30
6.2. Učešće na seminarima i edukacijama.....	30
7. Realizacija projekata	30
8. REZULTATI POSLOVANJA	33
8.1. Broj i struktura radnika.....	33
8.2. Isplata plata i naknada	34
8.2.1. Naknade radnika.....	34
8.3. Finansijski pokazatelji.....	35
8.4. Kapitalni izdaci	38
8.5. Podaci o obavezama prema dobavljačima i potraživanjima	38
9. ZAKLJUČCI I MJERE	39
9.1. Zaključci	39
9.2. Mjere	39
10. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA GRADSKOG VIJEĆA PO USVOJENOM IZVJEŠTAJU O RADU ZA 2018. GODINU	40
11. IZVORI PODATAKA	40

1. UVOD

1.1. Opći podaci o Ustanovi

Centar za socijalni rad Tuzla (u daljem tekstu: Centar) je javna ustanova čiji je osnivač (općina) Grad Tuzla i koja je organizovana u skladu sa Zakonom o ustanovama ("Službene novine RBiH" broj: 6/92 i 13/94). Ustanova svoju djelatnost obavlja poštujući odredbe federalnih i kantonalnih propisa koji uređuju oblast socijalne zaštite, zatim poštujući odredbe i okvire Zakona o trezoru ("Službene novine FBiH" broj: 26/16) i sistema trezorskog poslovanja u okviru kojeg ustanova posluje, te čitav niz zakonskih i podzakonskih akata kojima su uređene specifične pojave u sistemu socijalne zaštite.

Grad Tuzla kao osnivač finansira djelatnost Centra odnosno materijalne troškove i plaće zaposlenih, a Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK, odnosno Vlada TK i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike finansira oblike zaštite po Zakonu o osnovama prava na socijalnu zaštitu, zaštitu civilnih žrtava rata i zaštitu porodice sa djecom.

1.2. Osnivački akt i oblik organizovanja

Centar je osnovan Odlukom Nadzornog odbora općine Tuzla 30. marta 1959.godine, a počeo je sa radom polovinom aprila iste godine. Sjedište Centra je u ulici Kozaračka bb, Grad Tuzla.

1.3. Upravljanje ustanovom

Organi upravljanja i rukovođenja u Centru su: upravni odbor i direktor.

Upravni odbor imenovan je Rješenjem gradonačelnika Grada Tuzla o konačnom imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora JU Centra za socijalni rad Tuzla broj: 02-34-3093-2016 od 11.05.2016.godine, a sastoji se od dva člana iz reda osnivača i jedan član iz reda zaposlenih u ustanovi. Centar svoju djelatnost obavlja u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine FBiH" broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09), Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom ("Službene novine TK" broj: 5/12 – prečišćeni tekst), Porodičnim zakonom FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 35/05 i 31/14), Pravilima JU Centra za socijalni rad Tuzla, Pravilnikom o radu, te svim drugim propisima koji uređuju oblast socijalne zaštite i rad ustanova. Upravni odbor Centra čine tri člana:

1. Alma Bubić, predsjednica
2. Redžić Asja, član
3. Nedeljko Jurkić, član

Upravni odbor je u izvještajnom periodu održao 12 sjednica i na istima je doneseno ukupno 20 akata (pravilnici, program rada, plan javnih nabavki, odluke i zaključci).

Organ rukovođenja u Centru je direktor. Direktora Centra imenuje Upravni odbor na osnovu konkursa koji se objavljuje u javnom glasilu, uz saglasnost Osnivača.

Direktor organizuje i upravlja radom ustanove, zastupa Centar prema trećim licima i odgovoran je za zakonitost rada Centra.

1.4. Nadležnost Centra

Nadležnosti Centra za socijalni rad proizilaze iz odredbi Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom FBiH¹, Zakona o socijalnoj zaštiti,

¹ Službene novine F BiH broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09

zaštiti civilnih žrtava rata i zaštititi porodice sa djecom TK², Porodičnog zakona F BiH³, Zakona o zaštiti od nasilja u porodici F BiH⁴, Zakona o hraniteljstvu⁵ i drugih propisa. Shodno navedenim propisima nadležnosti Centra su:

- usluge socijalnog i drugog stručnog rada;
- realizacija poslova zaštite porodice i pružanja stručne pomoći u zaštiti prava i interesa djece i ostalih članova porodice, u rješavanju sporova između članova porodice kao i u svim drugim slučajevima poremećenih bračnih odnosa;
- pružanje savjeta roditeljima po pitanjima vezanim za prava i dužnosti roditelja i djece;
- pružanje pomoći roditeljima u sređivanju njihovih socijalnih, materijalnih i ličnih odnosa, kada to interesi djece zahtijevaju;
- vršenje nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja u svim slučajevima gdje to bude neophodno, na osnovu odgovarajućih programa;
- zaštita djece bez roditeljskog staranja regulisanjem odgovarajućih oblika, mjera i usluga socijalne i porodičnopravne zaštite;
- smještaj djece u druge porodice;
- edukacija potencijalnih hranitelja i hraniteljskih porodica;
- provođenje postupka usvojenja;
- smještaj starih lica u ustanove socijalne zaštite;
- smještaj starih lica u druge porodice;
- obilazak i nadzor svih lica smještenih u ustanove socijalne zaštite;
- vaninstitucionalni oblici smještaja djece i odraslih;
- zaštita porodice sa djecom u finansijskom smislu (dječiji dodatak, pružanje pomoći djetetu i majci porodilji, itd.);
- davanje mišljenja sudu u postupcima oduzimanja i ograničenja roditeljskog staranja;
- regulisanje starateljstva nad maloljetnim licima;
- regulisanje starateljstva za odrasla lica kojima je oduzeta poslovna sposobnost;
- regulisanje poslova starateljstva za posebne slučajeve;
- zaštita civilnih žrtava rata;
- provođenje postupka i odobravanje novčane i druge materijalne pomoći ostalim licima koja su u stanju socijalne potrebe;
- provođenje postupka i odobravanje jednokratnih novčanih pomoći u slučaju smrti jednog ili više članova porodice, povratnicima sa liječenja, otpuštenih sa izdržavanja kazne zatvora i drugi;
- zdravstvena zaštita pojedinih kategorija građana;
- rad sa odgojno zapuštenom i delikventnom djecom i omladinom;
- prevencija nasilja u porodici
- rad na sprečavanju trgovine ljudima;
- rad na sprečavanju skitnje i prosjačenja;
- savjetodavni rad prilikom sklapanja i razvoda brakova;
- obrada maloljetnih počinitelja krivičnih djela sa prijedlogom odgojne mjere institucionalnog ili vaninstitucionalnog karaktera, i izvršavanje mjera pojačanog nadzora organa starateljstva i mjera pojačanog nadzora roditelja odnosno staratelja;
- rad sa osuđenim licima i njihovim porodicama, itd.

Problematika socijalne zaštite je vrlo obimna, po vrsti raznolika i u svojoj suštini komplikovana, te će i u narednom periodu zahtijevati primjenu različitih metoda upravnog, socijalnog, pedagoškog, psihološkog, sociološkog i drugog stručnog rada. Pored navedenog u kontinuitetu se povećava obim poslova i nadležnosti Centra donošenjem određenih propisa na nivou entiteta ali i kantona, s tim da isto ne bude praćeno adekvatnom materijalnom i drugom podrškom resornih ministarstava.

² Službene novine TK broj: 12/00, 5/02, 12/03, 8/06

³ Službene novine FBiH broj:35/05 i 31/14

⁴ Službene novine F BiH broj: 22/05 i 51/06

⁵ Službene novine FBiH broj: 19/17

Ponekad je Centar doveden u situaciju da ne može adekvatno odgovoriti socijalnim potrebama građana niti može na odgovarajući način preventivno djelovati u pravcu smanjenja sociopatoloških pojava i pomoći porodici u provođenju njenih funkcija. U propisanim standardima je predviđeno da na četiri hiljade građana u Centru bude zaposlen jedan socijalni radnik. Budući da Grad Tuzla trenutno broji preko stotinu dvadeset hiljada stanovnika, po tim standardima, u Centru za socijalni rad u Tuzli trebalo bi biti zaposleno trideset socijalnih radnika, a zaposleno ih je svega 12, od čega su dvije radnice na porodijskom odsustvu, te shodno tome trenutno je Centru na raspolaganju deset socijalnih radnika. Takođe, u Centru postoji nedovoljan broj i drugih stručnih radnika (prije svega psihologa) uzimajući u obzir činjenicu da je prema usvojenim federalnim standardima propisano da na 15.000 stanovnika radi jedan psiholog i jedan pedagog. Ove poslove u Centru trenutno obavlja jedan psiholog i dva pedagoga-psihologa.

1.5. Programski ciljevi i zadaci Centra

Centar djeluje u skladu sa svojim Pravilima poštujući ustavna i zakonska načela.

Pravilima i drugim aktima Centra utvrđeno je da Centar obavlja sljedeće:

- rješava u prvom stepenu zahtjeve za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice sa djecom i drugih prava u skladu sa zakonima;
- otkriva, prati i proučava probleme i pojave iz oblasti socijalne, dječije i porodične zaštite;
- neposredno pruža usluge i oblike socijalne zaštite porodice sa djecom, otklanja posljedice stanja socijalnih potreba i problema koji su ustanovljeni kod korisnika;
- programira i planira ostvarivanje i razvoj socijalne zaštite na području Grada;
- provodi aktivnosti koje se odnose na pružanje pomoći licima izloženim zlostavljanju i nasilju u porodici;
- saraduje sa nadležnim institucijama na otklanjanju, identifikovanju i stručnom tretmanu ovisnika od alkohola i opojnih droga, u skladu sa zakonima;
- obavlja savjetovani rad;
- obavlja poslove i ima ovlaštenja organa starateljstva utvrđene porodičnim zakonom, te drugim zakonima i propisima;
- vodi propisanu evidenciju, prikuplja dokumentaciju o korisnicima socijalne zaštite, oblicima i uslugama socijalne zaštite, korisnicima određenih prava kao civilnim žrtvama rata i zaštiti porodice sa djecom;
- stručno razvija i unapređuje mrežu socijalnih partnerskih ustanova (vladinih i nevladinih);
- razvija i unapređuje alternativne, institucionalne, vaninstitucionalne oblike socijalne zaštite, oblike samopomoći, susjedske pomoći i druge vidove aktivnog odnosa građana na prevenciji, sprečavanju i saniranju životnih poteškoća svojih građana, a naročito lica izloženih zlostavljanju i nasilju u porodici, starih lica bez porodičnog staranja, materijalno neosiguranih i za rad nesposobnih lica, lica sa invaliditetom i lica ometenih u fizičkom ili psihičkom razvoju, odgojno zanemarene ili zapuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja i lica sa društveno negativnim ponašanjem;
- inicira i podržava organizovanje raznih socijalnih, pedagoških, psiholoških, pravnih i drugih savjetovaništa;
- saraduje sa građanima, mjesnim zajednicama, pravnim licima, udruženjima građana, pravosudnim organima i drugim organima i institucijama koje mogu doprinijeti unapređenju kvaliteta socijalnog rada i socijalne zaštite;
- poslove iz oblasti socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, za raseljena lica i izbjeglice, koji su mu povjereni.

Socijalna politika je državna djelatnost koja se sastoji u preraspodjeli nacionalnog dohotka s ciljem rješavanja socijalnih rizika kao što su bolest, nezaposlenost, invalidnost, smrt hranitelja, elementarne nepogode, pomoć porodici i sl. Zatim, to je djelatnost koja teži

ujednačavanju životnih uslova stanovništva i konačno, socijalna politika ima za cilj pomagati, rješavati probleme ranjivih socijalnih grupa, tj. onih koje se nalaze u najtežem položaju. Prema tome, socijalna politika je vrlo opsežna djelatnost države kojoj pomažu razne organizacije-humanitarne, privatne, neprofitne i slične.

Socijalna zaštita je najsloženija oblast društvenog života i kao takva definisana je ustavima i zakonima kao djelatnost od posebnog društvenog interesa. U svojoj osnovi socijalna zaštita je usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i porodica koje se sticajem različitih životnih okolnosti, nalaze u stanju socijalne potrebe.

U FBiH socijalna zaštita je uređena fragmentarno i u osnovnim pravima definisana je na federalnom nivou, a obaveze prema korisnicima su u nadležnosti na nivou kantona, gradova i općina. Različitost naknada u kantonima dodatno povećava nejednak položaj osobama u stanju socijalne potrebe, čime se vrlo često ne poštuju odredbe međunarodnih dokumenata koji uređuju oblast zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Na porast siromaštva i broja lica u stanju socijalne potrebe u 2019. godini u Gradu Tuzli pored ukupne ekonomske situacije u zemlji utiču i problemi koji nastaju usljed pogoršane zdravstvene slike stanovništva sa povećanim brojem teških oboljenja (karcinoma, oboljenja iz oblasti mentalnog zdravlja, tuberkuloze i drugih teških oboljenja), povećanog broja penzionera koji ostaju nezbrinuti od svojih najbližih, i uopšte ugroženosti porodice kao osnovne ćelije društva.

U 2019. godini smanjena su kašnjenja isplata u odnosu na prethodne godine ali ostaje činjenica da su iznosi i dalje ostali na istom nivou, što svakako nije dovoljno i ne može popraviti tešku materijalnu situaciju u kojoj se korisnici nalaze.

1.6. Socijalna zaštita

Provođenje oblika i mjera socijalne zaštite u 2019. godini, Centar za socijalni rad je kao i do sada usmjerio na pružanje zaštite i pomoći za sljedeće kategorije građana:

- djecu bez roditeljskog staranja;
- odgojno zanemarenu i vaspitno zapuštenu djecu;
- djecu čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama;
- lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom ili psihičkom razvoju;
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica;
- stara lica bez porodičnog staranja;
- lica sa društveno neprihvatljivim ponašanjem;
- lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici;
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite;
- druge građane u stanju socijalne potrebe.

Posebna pažnja u toku 2019. godine je bila usmjerena na one građane i porodice koje su socijalno najviše ugrožene, a uzimajući u obzir kompletnu ekonomsko finansijsku situaciju u državi.

1.7. Osnovna prava lica sa invaliditetom

Odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom⁶ reguliše se socijalna zaštita lica sa invaliditetom. Prava osoba sa invaliditetom koja proizilaze iz Zakona su:

- lična invalidnina;
- dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- ortopedski dodatak;

⁶ Službene novine FBiH broj: 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09

- nabavka ortopedskih i drugih pomagala;
- prioritetno zapošljavanje.

O navedenim pravima u prvom stepenu rješava Centar, dok je odredbama Zakona utvrđena nadležnost Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za priznavanje ovih prava.

1.8. Novčana i druga materijalna pomoć

Novčana i druga materijalna pomoć sastoji se od:

- stalne novčane pomoći;
- novčane naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- druge materijalne pomoći.

2. ORGANIZACIJA RADA

Centar svoju djelatnost obavlja preko osnovnih organizacionih jedinica - Službi, a to su:

- ❖ **Služba socijalne zaštite i starateljstva;**
- ❖ **Služba finansijsko-računovodstvenih poslova**
- ❖ **Služba pravnih i općih poslova**
- ❖ **Savjetovalište za brak i porodicu**

U **Službi socijalne zaštite i starateljstva** obavljaju se svi poslovi iz domena planiranja razvoja i ostvarivanja svih vidova socijalne zaštite, dječije i porodične zaštite, poslovi stručne obrade zahtjeva po pravima iz ove oblasti i rješavanje u prvom stepenu, poslovi po pitanju starateljstva, prava civilnih žrtava rata, kao i drugi poslovi socijalne zaštite utvrđenih zakonom.

Službu socijalne zaštite čine:

- rukovodilac Službe
- psiholog
- psiholog-pedagog
- pravnik
- sociolog
- defektolog
- stručni saradnik za socijalnu zaštitu-socijalni radnik,
- referent za pravne poslove
- administrativni službenik

Služba finansijsko-računovodstvenih poslova obavlja sve poslove neophodne za poslovanje Centra u ovoj oblasti, te obezbjeđuje finansijsko poslovanje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. U Službi se obavljaju poslovi evidencije novčanih pomoći i naknada, mjesečne promjene, izrada mjesečnih trebovanja sredstava iz resornog Ministarstva TK, vrše se usklađivanja mjesečnih isplata, izrada izvještaja i informacija o pravima korisnika i izrada mjesečnih izvještaja o utrošku finansijskih sredstava prema osnivaču.

- Službu finansijsko-računovodstvenih poslova čine:

- rukovodilac Službe
- ekonomista
- službenik obračuna plaća
- operator za unos podataka.

U **Službi pravnih i općih poslova** obavljaju se svi pravni i opšti poslovi, organizuje rad svih ostalih Službi u skladu sa mogućnostima Centra i potrebama korisnika. Unutar ove

službe provodi se prvostepeni i drugostepeni postupak u predmetima iz oblasti socijalne zaštite, kao i korespondencija sa sudom, tužilaštvom i drugim institucijama u svim predmetima u kojima nije isključiva nadležnost Službe socijalne zaštite i starateljstva. Također se obavljaju poslovi u cilju obezbjeđenja zaštite i održavanje zgrade u kojoj se odvija djelatnost, kao i cjelokupne imovine Centra, što podrazumijeva i održavanje higijene. Ova služba obavlja i organizuje i druge poslove u skladu sa potrebama i interesima Centra kao i zahtjevima Upravnog odbora i osnivača.

Službu pravnih i opštih poslova čine:

- rukovodilac Službe
- pravnik
- upravni službenik
- službenik protokola
- arhivar
- vozač putničkog automobila
- daktilograf
- čistačica prostorija.

Savjetovalište za brak i porodicu pruža pomoć u savladavanju poteškoća, stvaranju uslova za očuvanje i razvoj ličnih mogućnosti, te odgovornijeg odnosa pojedinca prema samom sebi, porodici i društvu, kao i sticanje znanja i vještina koje pozitivno utiču na odnose među partnerima i odnose unutar porodice.

Rad Stručnih timova Centra

U Centru su u toku 2019. godine odluke donosila tri stručna tima:

- **Stručni tim za zaštitu djece, djece ometene u psihičkom i fizičkom razvoju i delinkventne djece sačinjavaju:** pravnik, psiholog-pedagog, odnosno, psiholog ili pedagog, sociolog i socijalni radnik- voditelj slučaja. **Stručni tim za zaštitu djece** održao je **129** sastanaka. Bavio se uglavnom poslovima starateljstva, smještajem djece u porodice, domove, popisom i zaštitom imovine, usvojenjima, posredovanjem kod nesređenih odnosa u porodici, posredovanjem u mirenju bračnih partnera, povjeravanjem djece prije razvoda braka i održavanjem ličnih odnosa i neposrednih kontakata djece i roditelja te obradom maloljetnika pri sklapanju brakova. Navedeni tim je takođe donosio odluke u vezi sa smještajem djece u škole, zavode i porodice, smještajem u odgojne ustanove, obradom i smještajem u kazneno popravne domove i maloljetničke zatvore, provodio je mjere pojedinačnog nadzora i upućivanja u JU Odgojni centar TK te radio sa djecom po povratku iz određene ustanove. Na stručnim timovima obrađena su **533 predmeta** vezano za sva pitanja koja se tiču djece.

- **Stručni tim za zaštitu poslovno nesposobnih, starih i drugih lica** održao je **42** sastanka. Stručni tim za zaštitu poslovno nesposobnih, starih i drugih lica čine: pravnik, psiholog-pedagog, odnosno, psiholog ili pedagog, sociolog i socijalni radnik – voditelj slučaja. Ovaj tim se bavio pokretanjem postupka za oduzimanje poslovne sposobnosti, postavljanjem staraoca, zaštitom imovine poslovno nesposobnih lica, smještajem u porodice i ustanove socijalne zaštite, radom sa ovisnicima o alkoholu, narkomanima i drugim kategorijama ovisnika, ostvarivanjem prava na materijalnu pomoć i rješavanje stambenih potreba, obezbjeđivanjem pomoći za sahranu umrlih lica i dr. Ukupno je razmatrano **320 predmeta**.

-**Stručni tim za obradu zahtjeva za jednokratne novčane pomoći iz Budžeta Tuzlanskog kantona i za interventne novčane pomoći iz Budžeta Grada Tuzla** U izvještajnom periodu takođe je održano **43 stručna** tima na kojima je razmatrano ukupno **738 zahtjeva** za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć koja se finansira iz sredstava Budžeta TK i **35** stručnih timova na kojima je razmatrano ukupno **462** predmeta za odobravanje interventnih novčanih pomoći koje se obezbjeđuju iz Budžeta Grada Tuzle.

Rad stručnih radnika Centra

U 2019. godini u Centru je bilo zaposleno 39 radnika (od tog broja 5 radnika je na određeno vrijeme do 120 dana i ugovori su im istekli u decembru 2019. godine) od toga broja 34 su žene i 5 muškaraca.

Djelatnost Centra je obuhvatala rad sa građanima iz svih mjesnih zajednica na području Grada Tuzla a koji su se našli u stanju socijalne potrebe, odnosno kojima su bile potrebne usluge iz oblasti socijalne ili porodične zaštite. Obrađeno je ukupno **4934 predmeta (kroz upravni postupak) i 11 258 akata drugog sadržaja.**

TABELA br. 1 - Ukupan broj predmeta:

	2018. godina	2019. godina
Prvostepeni postupak	4 563	4 853
Drugostepeni postupak	95	81
Obična pošta (djelovodnik)	3 242	11 258

U protekloj godini Centru se obraćao veliki broj građana čijim zahtjevima su uposlenici Centra nastojali udovoljiti u skladu sa zakonom i raspoloživim materijalnim i drugim sredstvima. Bilo je mnogo i onih čijim zahtjevima se nije moglo udovoljiti jer ne ispunjavaju zakonom propisane uslove, a u teškoj su materijalnoj i zdravstvenoj situaciji.

Stručni radnici Centra pomagali su građanima koji su se našli u različitim problemima i teškoćama. U toku jednog radnog dana stručni radnici su u prosjeku primali 10 -15 građana radi davanja stručnih uputa i savjeta, prikupljanja dokumentacije, izrade analiza, razmjene informacija i davanja određenih stručnih mišljenja. Procjenjuje se da je obavljeno više od 17.000 takvih neposrednih razgovora, a nekoliko puta više ih je obavljeno telefonskim putem.

U Centru je organizovano 24 satno dežurstvo tokom cijele godine. Stručni radnici su u prošloj godini imali 22 aktivna dežurstva što podrazumjeva izlazak na teren, odlazak u Službu hitne medicinske pomoći ili bolnicu sa osobom, odnosno zbrinjavanje i smještaj lica, ili prisustvo tokom postupka uzimanja izjava u MUP-u TK. Pasivna dežurstva se obavljaju telefonski od kuće.

2.1. Služba socijalne zaštite i starateljstva

Do 2018. godine rad u Centru za socijalni rad Tuzla je bio organizovan po mjesnoj nadležnosti, odnosno socijalni radnici su bili podijeljeni po mjesnim zajednicama tako da je jedan socijalni radnik obavljao sve poslove iz oblasti socijalne zaštite za područje mjesnih zajednica za koje je bio zadužen. Sredinom 2018. godine se krenulo sa reorganizacijom rada u okviru Službe socijalne zaštite i starateljstva te je rad podijeljen po referatima koji su podijeljeni na sljedeće oblasti:

- Porodično pravna zaštita;
- Smještaj odraslih lica u ustanove socijalne zaštite i starateljstvo nad odraslim licima smještenim u ustanove socijalne zaštite;
- Starateljstvo nad odraslim licima i djecom koja nisu smještene u ustanove socijalne zaštite;
- Smještaj djece i odraslih lica u hraniteljske porodice i starateljstvo nad djecom i odraslim smještenim u hraniteljske porodice;
- Smještaj djece u ustanove socijalne zaštite i stavljanje pod starateljstvo djece smještene u ustanove socijalne zaštite;
- Prosjačenje, trgovina ljudima, nasilje u porodici, obrada predmeta za jednokratne novčane pomoći

- Stalna novčana pomoć;
- Obraćanje institucija i saradnja sa institucijama, obraćanja pojedinaca (socijalne anamneze za KPZ, alternativni smještaj i dr., zahtjevi za prijavu prebivališta, interventne jednokratne novčane pomoći (Grad Tuzla)
- Zaštita djece i maloljetnika u sukobu sa zakonom i poremećajima u ponašanju, izvršenje odgojnih mjera i preporuka prema maloljetnicima i dr.

2.1.1. Porodično pravna zaštita

Porodično pravna zaštita provodi se u skladu sa Porodičnim zakonom F BiH.

Referat porodično pravne zaštite obuhvata sljedeće poslove: rad na saniranju poremećenih porodičnih odnosa prije uključivanja u porodično savjetovalište; razgovore i pokušaje mirenja bračnih pratnera u bračnoj zajednici; davanje mišljenja o povjeri djece na zaštitu i vaspitanje; obrade za razvod braka i izmjenu sudskih presuda; obrade po zahtjevima za povjeru i izdržavanje mlđb. djece rođene u vanbračnim zajednicama; savjetodavni rad po obraćanju roditelja mlđb. djece u postupcima nepoštivanja sudskih presuda u dijelu koji se odnosi na elemente roditeljskog staranja; priznavanje/osporavanje očinstva i materinstva; određivanje ličnog imena za mlđb. djecu rođenu na području Grada Tuzle a za koju roditelji nisu u zakonskom roku odredili lično ime djetetu; obrade u postupcima zaključivanja maloljetničkog braka; izricanje upozorenja roditeljima na propuste pri vršenju roditeljskog staranja; nadzor nad ostvarivanjem roditeljskog staranja i dr.

Zbog ukupnog stanja u društvu kao i zbog poremećenih društvenih vrijednosti, očekivano je u 2019. godini došlo do povećanja broja razvoda brakova u odnosu na 2018. godinu. Korisnicima Centra su pružene direktne i indirektno pomoći u ostvarivanju različitih prava, ali se prvenstveno vodilo računa o zaštiti interesa mlđb. djece naručito u postupcima razvoda brakova, gdje je u nekoliko slučajeva po odluci Stručnog tima Centra roditeljima izdato upozorenje na propuste u vršenju roditeljskog staranja. S obzirom na obim poslova, kompleksnost porodičnih odnosa, u toku prethodne godine na referatu porodično pravne zaštite su bila angažovana tri socijalna radnika kao voditelji slučaja, a primijećeno je da je u većini slučajeva bilo neophodno uključivanje pedagoga-psihologa, psihologa Centra, kao i drugih stručnih radnika kako bi se na adekvatan način odgovorilo problematici porodice i pružila stručna pomoć u prevazilaženju problema sa kojima se porodice suočavaju.

U tabeli br.2 je prikazano brojčano stanje slučajeva koji su evidentirani i obrađeni u 2019. godini na referatu porodično pravne zaštite. Svi evidentirani slučajevi su razmatrani na Stručnom timu Centra, nakon čega su donošene odluke Stručnog tima po kojima se dalje postupalo u cilju pružanja pomoći korisnicima Centra. Neophodno je naglasiti da su radnici Centra pružali savjetodavne pomoći korisnicima na dnevnoj osnovi, te da su davali različite upute u cilju pružanja pomoći, ali se ti slučajevi ne evidentiraju.

TABELA br. 2 - Ukupan broj predmeta na porodično pravne zaštite

R,br.	Kategorija	Broj predmeta:
1.	Saniranje porodičnih odnosa	119
2.	Razvod braka	158
3.	Postupanje/nepostupanje po presudama – postupak izvršenja	17
4.	Izmjena odluke o elementima roditeljskog staranja	31
5.	Priznanje očinstva	18
6.	Određivanje ličnog imena, dopuna podataka o roditeljima	31
7.	Maloljetnički brak	5
8.	Odluka o elementima roditeljskog staranja – rješenje Centra	6
9.	Izvršenje privremene odluke Centra	1
10.	Rad – izjašnjenje na žalbe upućene Ombudsmanima	7

11.	Oduzimanje roditeljskog staranja	4
12.	Povjera i izdržavanje djece (vanbračna zajednica)	16
13.	Socijalne anamneze po drugim zahtjevima – razno	61
14.	Zahtjevi za viđanje unuka	5
15.	II stepeni postupak – sud (ponovni postupak)	7
16.	Privremena mjera na sudu-obrada/izjašnjenje	3
17.	Rad po žalbi na rješenje Centra	5
18.	Nasilje u porodici (u obradama za razvod braka)	15
19.	Upozorenja na propuste u vršenju roditeljskog staranja	14
20.	Broj obrada po zahtjevu suda	109
	Ukupno	632

JU Centar za socijalni rad Tuzla je između ostalog i ovlašteno pravno lice za posredovanje između bračnih partnera prije pokretanja postupka za razvod braka, na osnovu akta Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: 01-34/2-20/06 od 12.10.2006. godine. JU Centar za socijalni rad Tuzla je donijela Odluku o naplati naknade za uslugu posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka broj: I-29-05-2-44/18 od 30.11.2018. godine, kojom su određene kategorije lica oslobođene plaćanja naknade za obavljanje usluga posredovanja.

Centar kao organ starateljstva je nadležan i za donošenje odluke o elementima roditeljskog staranja ukoliko dječiji roditelji u postupku posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka nisu postigli sporazum o elementima roditeljskog staranja nad mlđb. djecom ili postignuti sporazum ne odgovara interesima mlđb. djece.

U skladu sa članom 50. Porodičnog zakona F BiH („Službene novine FBiH“ broj: 35/05,41/05 i 31/14) JU Centar za socijalni rad Tuzla je u 2019. godini provela 21 (dvadeset jedan) postupak i donijela 21 rješenje kojima je privremeno do pravosnažnosti odluke suda o razvodu braka, uređeno s kim od roditelja će dijete (djeca) živjeti i na koji način će ostvarivati kontakte sa roditeljem sa kojim ne živi te o izdržavanju djeteta (djece).

TABELA br. 3 - Ukupan broj predmeta posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka

VRSTE USLUGA	2018. godina	2019. godina
- posredovanje prije razvoda braka	30	55

Kao što se može vidjeti, u toku 2019. godine Centar je izvršio 55 posredovanja prije pokretanja postupka za razvoda braka. Postupak posredovanja prije pokretanja postupka za razvod braka se u Centru radi timski, a tim sačinjava nadležni socijalni radnik, psiholog ili psiholog pedagog i pravnik. U toku 2019. godine stručni radnici Centra su postigli da se u 8 slučajeva postupak posredovanja obustavi iz razloga što je došlo do mirenja bračnih partnera, odnosno nastavka bračne zajednice.

U 2019. u odnosu na 2018. godinu obavljeno je ukupno 25 usluga više u posredovanju kod razvoda brakova a upućeno je 158 izvještaja prema sudovima što govori u prilog povećanju broja brakorazvodnih postupaka. Vrlo važno je naglasiti da je povećan broj visokokonfliktnih razvoda brakova koji zahtjevaju sistemski pristup bračnim partnerima i cjelokupnoj porodici kako bi se ublažile posljedice razvoda braka na bračne partnere a naročito na mlđb. djecu.

Problemi koji dovode do razvoda braka su različiti, kao i problemi zbog kojih se građani obraćaju Centru sa zahtjevima za saniranje porodičnih odnosa, te obuhvataju između ostalog i nasilje u porodici od strane bračnih partnera i članova porodice, kao i probleme sa narušenim zdravstvenim stanjem, te je povećan broj slučajeva gdje je ostvarena saradnja sa policijskim stanicama, Centrom za mentalno zdravlje Doma zdravlja Tuzla, nevladinim organizacijama, školama i vrtićima.

Poslovi socijalnog stručnog rada su obuhvatili i kontinuirani rad na terenu, kao što su uvid u porodičnu situaciju a u cilju razumijevanja situacije u kojoj se klijenti nalaze. Socijalni radnici koji su vršili obrade za sud su prisustvovali i sudskim ročištima u kojima se donosila odluka o elementima roditeljskog staranja nad mladb. djecom, kao i u drugim postupcima, npr. oduzimanje roditeljskog staranja ili oduzimanje roditeljima prava da žive sa djecom.

Centar je u 2019. godini uputio roditeljima :

-15 upozorenja za propuste prilikom vršenja roditeljskog staranja i donio jedno (1) rješenje o vršenju nadzora nad ostvarivanjem roditeljskog staranja.

-podnio sudu tri zahtjeva za oduzimanje prava roditelju da živi sa djecom i dva zahtjeva za oduzimanje roditeljskog staranja.

2.1.2. Smještaj odraslih lica u ustanove socijalne zaštite i starateljstvo nad odraslim licima smještenim u ustanove socijalne zaštite

Potreba za smještajem lica u ustanove socijalne zaštite sa područja Grada Tuzle je u konstantnom rastu zbog socioekonomskog stanja u društvu i sve veće nebrige srodnika i članova porodice. Ovo upućuje na zaključak da je sve odsutnija solidarnost, humanost i druge pozitivne društvene vrijednosti u porodicama koje su prvenstveno obavezne voditi brigu o svojim srodnicima. S druge strane gledano, veliki je broj članova porodice koji su otišli da rade u inostranstvo i na području Grada Tuzle je ostao određeni broj starih lica koja zahtijevaju stalni nadzor i smještaj jer njihovi srodnici nisu tu.

Smještaj odraslih lica u ustanove socijalne zaštite podrazumijeva rad na prijemu zahtjeva za smještaj, prikupljanju dokumentacije, saradnju sa srodnicima lica koja se nalaze na smještaju ukoliko lice ima srodnike, zatim rad na regulisanju prava za lica iz oblasti socijalne zaštite, saradnju sa različitim organizacijama i institucijama. Za lica koja se nalaze na smještaju u ustanovama socijalne zaštite a koja imaju saglasnost Ministarstva rada i socijalne politike na određeno vrijeme, vrši se produženje smještaja nakon isteka saglasnosti ukoliko i dalje postoji potreba za smještajem. U tabeli br.4 prikazan je broj predmeta koji se odnose na smještaj lica u ustanove socijalne zaštite.

TABELA br. 4 - Ukupan broj predmeta

R.br.	Kategorija	Broj predmeta:
1.	Ukupan broj smještenih odraslih lica 2018.	153
2.	Ukupan broj smještenih odraslih lica 2019.	155
3.	Urađene socijalne anamneze	107
4.	Razne saglasnosti, dopisi za lica u ustanovama	636
5.	Revizije predmeta smještaja	128
6.	Revizije starateljstva	37
7.	Urađene socijalne anamneze	107

2.1.3. Starateljstvo nad odraslim licima i djecom koja nisu smještene u ustanove socijalne zaštite

Starateljstvo je oblik zaštite maloljetnih osoba bez roditeljskog staranja i punoljetnih osoba koje nisu sposobne, ili koje nisu u mogućnosti starati se o sebi, svojim pravima interesima i obavezama. Svrha starateljstva je zamjena roditeljskog staranja, odnosno zaštita interesa punoljetnih osoba, naročito njihovim liječenjem i osposobljavanjem za samostalan život i rad. Centar za socijalni rad kome su povjereni poslovi organa starateljstva te poslove vrši putem imenovanog staratelja ili neposredno putem stručne osobe. Staratelj je dužan savjesno se starati o ličnosti, pravima, obavezama i interesima šticećenika i upravljati njegovom imovinom, pri čemu je dužan cijeliti mišljenje šticećenika koji je sposoban shvatiti o čemu se radi.

Pod starateljstvo se stavljaju malodobne osobe: čiji su roditelji umrli, nestali, nepoznati ili nepoznatog boravišta duže od 3 mjeseca, čijim roditeljima je oduzeto roditeljsko staranje, čiji roditelji nisu stekli poslovnu sposobnost ili im je ona oduzeta ili ograničena, čiji su roditelji odsutni, spriječeni ili nesposobni redovno se starati o svom djetetu, a nisu povjerali njegovu čuvanje i odgoj osobi za koju je organ starateljstva utvrdio da ispunjava uvjete starateljstva.

Punoljetnoj osobi koja zbog duševne bolesti, zaostalog duševnog razvoja ili prekomjernog uživanja alkohola ili opojnih droga, senilnosti ili drugih uzroka nije sposobna sama brinuti se o svojim pravima i interesima, oduzima se poslovna sposobnost. Odluku o oduzimanju poslovne sposobnosti donosi sud i istu dostavlja Centru za socijalni rad koji je dužan u roku od 30 dana od dana prijema odluke osobu koju je oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost staviti pod starateljstvom.

Centar za socijalni rad (organ starateljstva) imenuje posebnog staratelja za pojedine poslove ili određenu vrstu poslova osobi čije je prebivalište ili boravište nepoznato, a koja nema zastupnika, nepoznatom vlasniku imovine kada je potrebno da se neko o toj imovini stara, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebno radi zaštite prava i interesa određene osobe. Poseban staratelj imenuje se djetetu: u postupku osporavanja materinstva i očinstva, u postupku oduzimanju roditelju prava da živi sa djetetom i oduzimanja roditeljskog staranja, za vođenje spora i za zaključenje pojedinih pravnih poslova između njega i njegovih roditelja, kao i u drugim slučajevima kada su njihovi interesi u suprotnosti i kada je to propisano zakonom.

Centar za socijalni rad Tuzla je u oblasti zaštite lica pod starateljstvom provodio kontinuirano rad na zaštiti prava i interesa lica pod starateljstvom.

TABELA br. 5 - Ukupan broj predmeta starateljstva

R,br.	Kategorija	Broj predmeta
1	Starateljstvo nad maloljetnim osobama	75
2	Starateljstvo nad punoljetnim osobama	193
3	Starateljstvo za posebne slučajeve	123
4	Privremeni staralac	20
5	Raspolaganje imovinom	50
	UKUPNO	461

U skladu sa odredbama Porodičnog zakona FBiH a postupajući po obavijestima Ministarstva sigurnosti BiH – Odjel za strance Ured u Tuzli stručni radnici JU Centar za socijalni rad Tuzla su na osnovu donesenih rješenja obavljali poslove posebnog staraoca za maloljetne migrante koji su se zatekli na području Grada Tuzle bez pratnje roditelja ili staratelja. Posebni staraoci su prisustvovali saslušanju maloljetnih migranata, proučavaju istih u migrantske centre i po potrebi obezbjeđivali svu neophodnu zaštitu i brigu za ta lica, sve dok su boravila na području Grada Tuzle. U toku 2019. godine doneseno je ukupno četiri rješenja za posebne staraoce za 11 mlmb.migranata.

2.1.4. Smještaj djece i odraslih lica u hraniteljske porodice i starateljstvo nad djecom i odraslim smještenim u hraniteljske porodice

U Federaciji Bosne i Hercegovine je donesen Zakon o hraniteljstvu čija primjena je započela u martu 2018. godine. Ovim zakonom je na jedinstven način uređen institut hraniteljstva, uslovi za obavljanje hraniteljstva, vrste i broj hranitelja, edukacija hranitelja, podobnost hranitelja, kao i obaveze, odgovornosti i prava kako hranitelja tako i organa starateljstva tj. centara za socijalni rad. JU Centar za socijalni rad Tuzla je imenovao svog predstavnika i isti je završio edukaciju za edukatora hraniteljskih porodica koju je provelo Federalno ministarstvo za rad i socijalnu politiku.

Stručni radnik ovog Centra (socijalni radnik) u saradnji sa stručnim radnicima iz drugih organa i ustanova (Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK i JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja Tuzla) u kontinuitetu vrši edukaciju svih hranitelja koji su već u procesu hraniteljstva i koji imaju lica na smještaju, kao i svih potencijalnih hranitelja koji se javljaju kao zainteresovani za hraniteljstvo.

U okviru ovog segmenta Centar je takođe pažnju posvetio radu na pronalaženju hraniteljskih porodica, edukaciji postojećih hranitelja uz reviziju hraniteljstva.

Poduzimane su mjere na zbrinjavanju djece koja su smještena u ustanove socijalne zaštite kako bi se za istu pokrenuo postupak smještaja u hraniteljske porodice, ili pronalaženje adekvatne porodice za usvojenje.

TABELA br. 6 - Ukupan broj predmeta smještaja u hraniteljske porodice

TIPOVI SMJEŠTAJA	D J E C A		ODRASLI	
	2018.	2019	2018.	2019.
smještaj kod srodnika	31	31	5	10
smještaj kod nesrodničkih porodica	17	17	11	4
domovi i druge ustanove	41	55	153	155
UKUPNO	89	103	169	169

TABELA br. 7 - Ukupan broj predmeta smještaja odraslih lica u hraniteljske porodice

R,br.	Kategorija	Broj predmeta:
1.	Smještaj odraslih u hraniteljske porodice	14
2.	Stavljanje pod starateljstvo odraslih lica koji se nalaze u hraniteljskim porodicama	3

2.1.5. Smještaj djece u ustanove socijalne zaštite i stavljanje pod starateljstvo djece smještene u ustanove socijalne zaštite

Kad je u pitanju smještaj djece u ustanove socijalne zaštite može se konstatovati da se ovaj vid smještaja smatra samo privremenim rješenjem, te da će Centar raditi mnogo više na smještaju djece u hraniteljske porodice. Međutim i dalje je veliki broj djece koja se nalaze na smještaju u ustanovama socijalne zaštite.

U toku 2019 godine Centar je 20 (dvadeset) djece izuzeo iz porodice iz različitih razloga: prosjačenje, radna eksploatacija, nasilje i odgojna zapuštenost i zanemarivanje. Od ukupnog broja izuzete djece njih 6 je nakon saniranja problema i rada sa djecom i porodicom vraćeno u porodicu uz određeni nadzor stručnih radnika Centra. Devetero (9) djece je smješteno u druge ustanove zbog adekvatnijih uslova za dalji razvoj i školovanje, dok je 5 (petero) djece zadržano u Prihvatištu JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja na čijem zbrinjavanju se i dalje radi.

TABELA br. 8 - Ukupan broj predmeta smještaja djece u ustanove socijalne zaštite

R,br.	Kategorija	Broj predmeta:
1.	Smještaj djece u ustanove socijalne zaštite u toku 2019.godine.	20
2.	Stavljanje pod starateljstvo djece smještene u ustanove u toku 2019.godine.	15
3.	saglasnosti i drugi poslovi vezani za starateljstvo	50
4.	Smještaj djece u hraniteljske porodice	48
5.	Stavljanje pod starateljstvo djece koja se nalaze u hraniteljskim porodicama	25
6.	Usvojenje	2 (započeta u 2019.godini)
	Ukupno	160

2.1.6. Prosjačenje, trgovina ljudima, nasilje u porodici i jednokratne novčane pomoći (kantonalne)

U 2019. godini Centar je posvetio značajnu pažnju nasilju u porodici kao sve izraženijoj pojavi u društvu. To je problem o kome se sve više govori u porodici, a i u institucijama koje su nadležne za njegovo preveniranje kao i za zaštitu žrtava nakon učinjenog djela nasilja. Svakodnevno se povećava broj otkrivenih i prijavljenih žrtava nasilja a u 95% slučajeva žene i djeca su žrtve nasilja. Nasilje se vrši prema slabijima, a u porodici ga obično vrše muškarci prema djeci i ženama. Da bi se kontinuirano djelovalo protiv ove sve raširenije pojave moraju se uključiti svi državni organi i sve institucije počev od policije, centara za socijalni rad, pravosudnih organa i NVO.

Centar je i u 2019.godini kontinuirano provodio specifične programe obuke zaposlenih u cilju njihovog senzibiliranja za rad sa žrtvama nasilja u porodici i u tome su postignuti dobri rezultati. Nakon organizovanja stručnog rada u Centru i podjele poslova po referatima (oblastima) omogućeno je stručnim radnicima koji se bave isključivo ovom problematikom da se dodatno educiraju i usmjeravaju u ovom pravcu.

Sljedeća tabela pokazuje oblike nasilja po polnoj strukturi nad djecom, mladima i odraslim osobama:

TABELA br. 9 - Ukupan broj predmeta nasilja u porodici u 2018. godini i 2019. godini

Starosna struktura	Fizičko nasilje				Emocionalno nasilje				Seksualno nasilje				Drugi oblici nasilja			
	M		Ž		M		Ž		M		Ž		M		Ž	
	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.	2018.	2019.
0-3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4-6	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
7-14	1	2	3	4	2	1	4	2	0	0	0	0	0	0	1	0
15-18	2	0	5	3	1	2	5	4	0	0	0	0	1	0	1	0
19-27	2	0	26	24	4	3	27	25	0	0	0	0	2	0	3	4
28-45	5	3	36	51	1	1	36	38	0	0	0	5	1	1	5	3
Preko 46	3	2	26	19	2	0	25	21	0	0	0	4	1	0	1	2
UKUPNO	13	8	96	102	11	8	98	91	0	0	0	9	5	1	11	9
Razlika 2019. u odnosu na 2018.	-5		+6		-3		-7		0		+9		-4		-2	

Iz tabele se vidi da su žrtve nasilja u 2019. godini bile uglavnom žene i djeca. Fizičko nasilje u 102 slučaja izvršeno je nad ženama, a svega u 8 slučajeva nad muškarcima, emocionalno 91 slučaja žene, 8 slučajeva muškarci. Najveći broj nasilja (svih oblika) je na ženama od 28-45 godina starosti. Slijedeće tabele pokazuju vrste pomoći pruženih žrtvama nasilja u porodici i prijavljene slučajeve nasilja nadležnim organima.

TABELA br. 10

IZREČENE ZAŠTITNE MJERE PREMA VRSTI		
	2019.	
Obavezan psihosocijalni tretman	0	
Obavezno liječenje od ovisnosti (alkohol)	1	
Obavezno liječenje od ovisnosti (droga)	1	
Zabrana približavanja žrtvi nasilja	23	
Udaljenje iz stana, kuće ili nekog stambenog prostora drugog objekta i zabran vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor	0	
Zabrana približavanja uznemiravanja i uhođenja	13	
Ukupno	38	

TABELA br. 11

PRIJAVLJENI SLUČAJEVI NASILJA NADLEŽNIM ORGANIMA		
Nadležni organi	Broj prijava	
	2018.	2019.
- policija	102	229
- izrečene mjere	17	23
Ukupno	119	252

TABELA br. 12.

ZAPRIMLJENE PRIJAVE OBAVIJESTI O SLUČAJEVIMA NASILJA	
Nadležni organi	Broj prijava
	2019.
- JZU UKC TUZLA	28
- JZU Dom zdravlja „Dr Mustafa Šehović“ Tuzla	3
- UG Vive žene Tuzla	24
Ukupno	55

2.1.7. Stalna novčana pomoć

Najugroženiji korisnici prava iz oblasti socijalne zaštite su korisnici prava na stalnu novčanu pomoć, te se novčana naknada za lica koja su ostvarila pravo na stalnu novčanu pomoć u punom obimu isplaćivala i tokom 2019.godine.

TABELA br. 13

R,br.	Kategorija	Broj predmeta:
1.	Prijem stranaka (razgovor i davanje uputstava i informacija)	1880
2.	Izrada socijalnih anamneza	726
3.	Upućivanje predmeta Institutu za med.vještačenje	560
4.	Terenski rad	40
5.	Broj korisnika stalne novčane pomoći	743
6.		

2.1.8.Obraćanje institucija i saradnja sa institucijama, obraćanja pojedinaca (socijalne anamneze za KPZ, alternativni smještaj i dr., zahtjevi za prijavu prebivališta, interventne jednokratne novčane pomoći (Grad Tuzla)

Centar je u 2019. godini imao **105 zahtjeva** za prijavu prebivališta u skladu sa članom 2.stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj:58015). Naime, odredbama izmjena i dopuna Zakona o prebivalištu i boravištu je propisano da licima koja nemaju potrebnu dokumentaciju za prijavu prebivališta, a korisnici su usluga iz oblasti socijalne zaštite, prijavu prebivališta vrši nadležni centar za socijalni rad. U 2019. godini Centar na svoju adresu prijavio 9 lica, kako bi isti mogli biti evidentirani u jedinstveni sistem baze podataka Ministarstva unutrašnjih poslova i kako bi mogli regulisati identifikaciona dokumenta.

U 2019 godini Centar je u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći u Gradu Tuzla ("Službeni glasnik općine Tuzla" broj:11/10), te članovima 15. i 18. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijumima i postupku za ostvarivanje prava na proširene oblike socijalne pomoći u Gradu Tuzla ("Službeni glasnik Grada Tuzla broj: 10/2017) obrađivao zahtjeve za interventne novčane pomoći (pomoći za lica u stanju socijalne potrebe nastale usljed nepredviđenih okolnosti uzrokovanih višom silom, iznenadnom bolesti, nepredviđeno teškim materijalnim stanjem i sl.) odnosno pribavljanja socijalno-anamnestičkih podataka za osobe koje su tražioci te vrste pomoći i na osnovu toga dostavljanje mišljenja nadležnoj gradskoj službi. Tokom 2019. godine stručni radnici Centra su po podnesenim zahtjevima obradili 462 predmeta (na 35 stručna tima) i nakon obrade podnositelja zahtjeva sačinili socijalne anamneze za svaki slučaj pojedinačno i dostavili resornoj službi koja je dalje provodila proceduru i donosila rješenje.To je bio izuzetno zahtjevan i odgovoran posao koji je rađen u skladu sa metodologijom rada u Centru, odnosno svaki zahtjev, socioanamnestički podaci i mišljenja su razmatrani na stručnim timovima koji su bili posebno organizovani samo za tu vrstu posla.

Pored toga Centar je imao i 247 predmeta koji su se odnosili na obavezu izrade socioanamnestičkih podataka za lica koja traže alternativni smještaj, subvenciju za ogrjev, električnu energiju ili najamninu.Takođe je zaprimljeno i urađeno 119 predmeta koji su se odnosili na osuđena lica kojima je bilo potrebno mišljenje o korištenju vanzavodskih

pogodnosti tokom izdržavanja kazni. Institucije i pojedinci su podnijeli 66 zahtjeva za dostavljanje određenih podataka koje posjeduje JU Centar za socijalni rad Tuzla.

Tokom 2019. godine Centar za socijalni rad Tuzla je u skladu sa Zakonom, a po zahtjevima sudova ili kazneno popravnih zavoda vršio posredovanje u radu sa osuđenim licima i njihovim porodicama. To podrazumijeva izradu cjelovite socijalne anamneze i izvještaja, pružanje pomoći porodici osuđenika ako je u stanju socijalne potrebe, zbrinjavanje u ustanovu ili porodicu, itd.

2.1.9. Zaštita djece i maloljetnika u sukobu sa zakonom i poremećajima u ponašanju, izvršenje odgojnih mjera i preporuka prema maloljetnicima i dr.

Pored direktnog rada sa djecom i omladinom radi sprečavanja pojave delinkventnog ponašanja, Centar je u 2019. godini radio i na kontinuiranom djelovanju svih koji se bave mladim osobama (škole, policija, pravosudni organi, NVO i drugi). Takvim načinom rada postignuti su dobri rezultati.

Da bi se preventivno moglo djelovati i raditi na otklanjanju pojave delinkvencije u Centru se i u 2019. godini dosta radilo na otklanjanju uzroka. Nakon analize dosijea zaključeno je da su najčešći uzrok ovoj pojavi poremećeni bračni i porodični odnosi i neadekvatan odgojni postupak, što nameće potrebu za još organizovanijim pedagoško socijalnim radom sa porodicama kao i sa maloljetnicima. Česta pojava je uticaj lošeg društva što posebno karakteriše mladi uzrast.

Rad na suzbijanju maloljetničke delinkvencije i prestupništva ne može biti potpun i sveobuhvatan bez postojanja određenih institucija u kojima se provodi izrečena odgojna mjera, odnosno omogućava prihvatanje maloljetnika. U tom pravcu u toku 2019. godine organizovani su periodično mješoviti stručni timovi sastavljeni od predstavnika Centra i predstavnika JU Odgojni centar TK koji su zajednički donosili odluke o evidentiranim problemima kod pojedinih slučajeva kod kojih je neophodan bio zajednički angažman.

Polazeći od savremenih tendencija i shvatanja o društvenoj zaštiti maloljetnih prestupnika Centar se i dalje zalaže da se postupak prema maloljetnicima zasniva na principima demokratizacije, poštivanja ličnosti, maloljetnika, da se približimo evropskim i svjetskim standardima kod stvaranja uslova svoj djeci za normalan razvoj. Rad sa maloljetnicima delinkventnog ponašanja prikazan je u tabeli broj 14.

TABELA br. 14

MALOLJETNIČKA DELIKVENCIJA		
Vrste poslova	Broj lica 2018.	Broj lica 2019.
rad sa maloljetnicima koji pokazuju poremećaje u ponašanju	26	50
stručna obrada maloljetnika	26	50
pružene pomoći roditeljima u odgoju djece	26	20
sačinjeni izvještaji tužilaštvima	13	12
sačinjeni izvještaji sudovima	7	10
sačinjeni izvještaji policiji	5	4
Ukupno	103	146

Centar je u prošloj godini mnogo sarađivao i sa školama i nastavnim osobljem na sprečavanju, odnosno zajedničkom radu na sprečavanju nasilja među djecom i delinkventnog ponašanja uopšte, koje je u porastu.

Slijedeća tabela govori o tome koji su sve oblici poremećaja u ponašanju djece i omladine u 2019.godini bili prisutni:

TABELA br. 15.

POREMEĆAJI U PONAŠANJU		
Oblici poremećaja u ponašanju	2018.	2019.
Prekršaji	1	19
Krađa	0	5
Teška krađa	0	1
Laka tjelesna povreda	0	3
Teska tjelesna povreda	0	1
Posjedovanje opojnih droga	19	3
Nasilničko ponašanje	0	5
Oštećenje tuđe stvari	0	2
Teško krivično djelo protiv sigurnosti javnog prometa	0	1
UKUPNO	20	40

Ova tabela pokazuje da je u 2019.godini u odnosu na 2018. godinu znatno povećan broj krivičnih djela maloljetnika.

Slijedeća tabela pokazuje vrste i broj izrečenih i provedenih odgojnih mjera:

TABELA br. 16.

Vrste odgojnih mjera	2018.	2019.
pojačan nadzor roditelja/staratelja	4	2
pojačan nadzor organa starateljstva	0	1
upućivanje u Odgojni Centar	8	1
upućivanje na radnu terapiju i obustava postupka	0	-
prekršajne mjere (sudski ukor), zabrana druženja sa osobama koje imaju loš uticaj na maloljetnika	3	1
-redovno pohađanje škole	0	3
UKUPNO	15	8

Rad na prevenciji maloljetničke delinkvencije u 2019. godini znatno je pojačan kroz saradnju sa državnim organizacijama i organima, institucijama, porodicama i školama, te nevladinim sektorom kroz različite projekte.

TABELA br. 17.

RAD NA PREVENCIJI		
Saradnja sa organima, institucijama, NVO	2018.	2019.
- saradnja sa policijskim organima	101	95
- saradnja sa porodicama	26	35
- saradnja sa školama i drugim ustanovama	6	41
- saradnja sa NVO	2	4
UKUPNO	135	175

2.1.10. Psihosocijalna zaštita

Psihosocijalna zaštita djece i odraslih lica spada u specifične vidove socijalne zaštite čija je zadaća da potiče, organizuje i provodi aktivnosti sa svrhom suzbijanja socijalnih, porodičnih i osobnih problema. Vodeća načela stručnih radnika u toj oblasti su etička načela koja podrazumijevaju promicanje vrijednosti i dostojanstva svakog ljudskog bića. Specifični ciljevi psihosocijalne zaštite i stručnog socijalnog rada su:

1. Osnaživanje pojedinaca ili grupa za djelovanje i rješavanje problema;
2. Uspostavljanje veza između pojedinaca i resursa zajednice;
3. Razvijanje mreže institucija koje će djelotvorno reagovati na potrebe ljudi u nevolji.

Ovi ciljevi se ostvaruju kroz savjetodavni i psihosocijalni tretman.

Savjetodavni tretman je programirana pomoć kojoj je svrha uspješnije prevladavanje teškoća, stvaranje uslova za očuvanje i razvoj ličnih mogućnosti te odgovornog odnosa pojedinaca prema samima sebi, porodici i društvu.

Psihosocijalni tretman je proces psihičkog i socijalnog osnaživanja pojedinca (djeteta i odrasle osobe), njegove porodice i socijalnog okruženja kako bi u sebi i svojoj neposrednoj okolini pronašao ili stekao snage i načina za uspješno suočavanje sa stresom i prevladavanje krize.

Psihosocijalna pomoć ima dugoročan zadatak usmjeren na normalizaciju psihičkog i socijalnog života djece i odraslih. Program psihosocijalne pomoći je namjenjen osobama i grupama u krizi s ciljem sprečavanja teškoće prilagođavanja, sprečavanja pogoršanja psihičkog stanja i razvoja psihičkih poremećaja i smetnji zbog već nastalih psihičkih tegoba. U 2019. godini u Centru je obavljeno 20 psihoterapijskih seansi. U okviru psihosocijalne pomoći i tretmana većina programa je usmjerena prema djeci, adolescentima, maloljetnicima bez roditeljskog staranja, partnerskim odnosima i nasilju u porodici. Interakcijske aktivnosti zavise od potreba pojedinaca i porodice. Uglavnom se nastoje otkriti, a zatim i osnažiti resursi svakog pojedinca i porodice, poticati nenasilno rješavanje sukoba unutar porodice, ojačati pojedince da se uspješno nose sa stresom i krizom i da preuzmu kontrolu nad vlastitim životom. Oblici rada ovise o konkretnim teškoćama, ali najčešće se primjenjuju individualni pristup, porodična i partnerska terapija i savjetovanje. U situacijama kada se to smatra opravdanim djeca su upućivana u JU Odgojni centar TK i u okviru zajedničkog psihosocijalnog i terapijskog rada postignuti su određeni pozitivni pomaci i korekcije u ponašanju.

U 2019. godini psihologinje u Centru su sa 120 osoba obavile savjetovanje u vezi porodičnih odnosa i prevazilaženja konfliktnih situacija. Savjetovanje je obavljeno kroz 240 tretmana. Pored navedenog psiholozi su sačinili i:

- 13 nalaza i mišljenja za kategorizaciju djece
- 9 nalaza i mišljenja za hraniteljstvo
- 2 nalaza i mišljenje za potrebe daljeg psihijatrijskog tretmana
- 11 nalaza i mišljenja za MUP i Tužilaštvo.

2.1.11. Razvrstavanje djece i omladine sa smjetnjama u psihofizičkom razvoju

Centar je nadležan da vrši prijem i obradu zahtjeva za razvrstavanje djece ometene u psihofizičkom razvoju. U 2019. godini Centar je primio, anamnestički obradio i uputio Stručnoj komisiji za ocjenu sposobnosti i razvrstavanje u Lukavcu 52 zahtjeva.

Nakon pregleda i ocjene, Centar donosi Rješenje o kategorizaciji, na temelju kojeg roditelji, odnosno dijete mogu ostvariti uvećani dječiji dodatak.

Broj osoba koja imaju probleme i koja se kategorišu iz godine u godinu se povećava što je vidljivo iz tabele.

TABELA br. 18. ⁷

Vrste smetnji	Ukupno razvrstano djece		Godine starosti							
			< 7		7 - 14		15 - 16		17 - 18	
	svoga	žene	svoga	žene	svoga	žene	svoga	žene	svoga	žene
UKUPNO	52	20	19	9	24	9	2	0	7	2
sa teškoćama u psihičkom razvoju	7	1	2	0	5	1	0	0	0	0
sa oštećenjem vida	3	1	0	0	1	1	0	0	2	0
sa oštećenjem sluha	4	1	2	1	2	0	0	0	0	0
sa teškoćama u govoru i glasu	8	1	3	0	3	1	0	0	2	0
sa tjelesnim oštećenjima	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0
nekategorisani	3	2	3	2	0	0	0	0	0	0
sa kombinovanim teškoćama	26	13	9	6	12	5	2	0	3	2

Najveći broj razvrstane djece u 2019. godini je starosti od 7-14 godina. Najviše je djece sa kombinovanim teškoćama 26, te sa teškoćama u govoru i glasu 8.

U izvještajnom periodu Centar je prilikom sprovođenja postupaka za odobravanje određenih vidova socijalnih davanja posebno vodio računa o djeci i mladima ugroženim porodičnom situacijom, djeci ometenoj u psihofizičkom razvoju i djeci sa poremećajima u ponašanju i ličnosti. Uočeno je da poremećaji u životima djece najčešće nastaju kao posljedica smrti roditelja, vanbračnog rađanja djece, razvoda brakova, migracija, ratom izazvanih asocijalnih stanja, bolesti roditelja, alkoholizma, narkomanije, grubog zanemarivanja roditeljskih dužnosti i dr.

2.2. Savjetovalište za brak i porodicu

Po sistematizaciji poslova i radnih zadataka u Porodično savjetovalištu bi trebalo da rade: savjetnik-sistemski praktičar i sistemski psihoterapeut. U Centru poslove savjetovališta obavlja jedan pedagog-psiholog i jedan sociolog koji su završili edukaciju za savjetnika-sistemskog praktičara.

Savjetovalište za brak i porodicu radi svakog utorka, srijede i četvrtka od 15:00-19:00 sati u prostorijama Centra za socijalni rad Tuzla. Sa klijentima rade dva stručna radnika Centra za socijalni rad koji su završili dvogodišnju edukaciju iz sistemske porodične psihoterapije i stekli znanje i vještine porodičnog savjetnika-sistemskog praktičara.

U savjetovalištu za brak i porodicu se primjenjuju metode i tehnike rada porodične, individualne i partnerske terapije i savjetovanja sa ciljem pružanja stručne pomoći korisnicima u razvijanju humanih odnosa među polovima, pripreme za odgovorno roditeljstvo, pomoć supružnicima i vanbračnim partnerima u sprečavanju i rješavanju konflikata, pomoć u razvijanju adekvatnih odnosa između roditeljima i djece i rješavanju konflikata između njih.

⁷ Tabela pregled sačinjen u skladu sa Obrascem SZ-1 Federalnog zavoda sa statistiku

U Savjetovalištu za brak i porodicu su u izvještajnom periodu tretirana **52 klijenta**, od čega je bilo 13 bračnih parova, 4 adolescenta, 9 roditelja i 13 individualnih tretmana.

Poteškoće porodica i pojedinaca tretiranih u Savjetovalištu su raznovrsne, multiproblemske situacije što je u vezi sa teškoćama življenja u našem društvenom kontekstu.

Poteškoće sa kojima dolaze roditelji odnose se na njihovu nespornost za roditeljsku ulogu, nerazumijevanje potreba djece i adolescenata, razlike u odgojnim stilovima, nedostatak emocionalne bliskosti, te problemi u ostvarivanju kontakata djece sa roditeljima sa kojim ne žive nakon razvoda braka roditelja. Adolescenti su imali probleme u adaptaciji, postignuću školskog uspjeha, poteškoće u pogledu tolerancije na frustracije, otpor prema autoritetima, stupanje u maloljetničke brakove i nasilničko ponašanje.

Na partnerskom, bračnom nivou zastupljeni su problemi oko formiranja porodičnih pravila, raspodjele obaveza, nejasne, nedovoljno otvorene ili potpuno defektne komunikacije, nedovoljnog uvažavanja različitosti, separacije od primarnih porodica (kod mlađih bračnih parova), nedostatak bliskosti i povjerenja, problemi u ostvarivanju ličnih odnosa i neposrednih kontakata roditelja i djece nakon razvoda braka zbog produženih konflikata među roditeljima, nasilje u porodici i preljuba.

U individualnim tretmanima pružena je pomoć klijentima kako bi uspješnije prevladavali teškoće, adekvatnije se nosili sa stresom, očuvali i razvili lične potencijale, te postigli odgovorniji odnos prema sebi samima, porodici i društvu.

Da bi Savjetovalište opstalo u budućnosti smatramo da je neophodno da se obezbijede sredstva za redovno finansiranje istog, a dok se ne iznađu mogućnosti redovnog finansiranja, Centar će i dalje raditi na apliciranju novih projekata kako bi se obezbijedila održivost Savjetovališta.

2.3.Zaštita porodice sa djecom

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom posebno je uređena oblast zaštite porodice sa djecom. Međutim, tim Zakonom oblast zaštite porodice sa djecom svrstana je u ostale oblike socijalne zaštite koji se finansiraju u skladu sa odlukama Vlade TK i ekonomskim mogućnostima Kantona, odnosno zavisno od raspoloživih sredstava u Budžetu TK.

U 2019.godini ustanovljena su slijedeća prava:

- pravo na dječiji dodatak;
- pravo na uvećani dječiji dodatak;
- naknada plaće majci porodilji;
- jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta
- novčana pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci (od 3 mjeseca 2018 počela primjena)
- subvencija troškova prevoza učenika
- naknada za obrok u vrijeme nastave u osnovnim školama (primjena od maja 2018.godine).

Vrste primanja, broj korisnika u 2018. i 2019.godini, te novčana primanja u 2018. i 2019.godini iskazani su u sljedećoj tabeli:

TABELA br.20

VRSTE PRIMANJA	BROJ KORISNIKA		ISPLAĆENA NOVČANA SREDSTVA	
	2018.	2019.	2018.	2019.
dječiji dodatak	801	661	482.300,00	437.420,00
uvećani dječiji dodatak	335	350	195.550,00	204.700,00
naknada plaće majci porodilji	362	371		
jednokratne pomoći za opremu novorođenog djeteta	165	106	25.700,00	17.133,00
novčana pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci (od 3 mjeseca 2018 počela primjena)	169	111	55.170,00	56.462,00
Subvencija prevoza učenika za školsku godinu	199	248	173.111,00	194.065,00
Obrok u vrijeme nastave u osnovnim školama (primjena od maja 2018.godine)	32	40	2632,00	4.309,00

Dječiji dodatak za djecu nezaposlenih roditelja i sa utvrđenim imovinskim cenzusom je 20 KM mjesečno po djetetu, a za porodice sa troje i više djece u iznosu od 40 KM mjesečno po svakom djetetu, dok je uvećani dječiji dodatak za djecu 50 KM mjesečno. Uvećani dječiji dodatak mogu ostvariti djeca sa oboljenjima (celijakija, TBC, leukemija, karcinom, šećerne bolesti) i djeca koja su kategorisana, odnosno ocjenjena od strane Stručne komisije za razvrstavanje djece i omladine. Iznos od 50,00 KM ne samo da je mali nego ni izbliza ne može pokriti potrebe za lijekovima i ishranom te djece, te bi nadležni organi na nivou kantona trebali za naredni period planirati povećanje sredstava za ove namjene u Budžetu TK.

Pravo na naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu, za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta, u 2019. godini ostvarilo je 9 osobe više u odnosu na 2018.godinu. Opće je poznato da ostvarivanje navedenih prava nije dovoljno za zaustavljanje negativnih tokova u padu nataliteta, pravilnom odgoju, odrastanju i podizanju djece, te je potrebno da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak u Vladi TK u narednom periodu obezbijedi punu primjenu Zakona, a što se odnosi na redovnu i kontinuiranu isplatu prava porodicama sa djecom koja nisu bila obuhvaćena u prethodnom periodu.

U 2019 godini je donesena Odluka o visini jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 159,00 KM i Odluka o utvrđivanju novčane pomoći u prehrani djeteta do šest mjeseci u iznosu od 80,00KM. Primjena je počela od februara mjeseca 2019. godine. Kada je u pitanju zaštita porodice sa djecom Centar je svim oblicima i formama te zaštite posvetio posebnu pažnju jer su to najranjivije kategorije društva.

2.4. Zdravstvena zaštita

Pravo na zdravstvenu zaštitu je jedno od osnovnih ljudskih prava. Određena populacija stanovništva Grada Tuzle ne može ostvariti to pravo zbog toga što su ostali bez posla, ne svojom krivicom, što se nisu na vrijeme prijavili na evidenciju Zavoda za zapošljavanje, što nisu upisani (evidentirani) ili iz nekog drugog razloga. Najosjetljivija kategorija u okviru ove populacije su svakako djeca. Upravo zbog toga zdravstvena zaštita u gradu Tuzli bila je u 2019.godini u fokusu interesovanja stručnih radnika Centra za socijalni rad. To se odnosi na sve kategorije korisnika kojima je ta zaštita zaista bila potrebna. U toku 2018. godine provedene su određene aktivnosti i donesen je Pravilnik o postupku za

ostvarivanje prava na obavezno zdravstveno osiguranje osoba koje su u stanju socijalne potrebe ("Službeni glasnik Grada Tuzla broj: 11/18). Na osnovu tog Pravilnika 55 osoba koje nisu mogle ostvariti pravo po drugom osnovu je ostvarilo pravo na zdravstveno osiguranje na teret sredstava obezbijedenih u Budžetu Grada Tuzle. U svrhu ostvarivanja zdravstvene zaštite Centar je u 2019.godini uradio 55 anamneza za korisnike koje je službenim putem dostavljao nadležnoj gradskoj službi.

Korisnici zdravstvene zaštite koji pravo ostvaruju u Gradu Tuzli putem Centra prikazani su u sljedećoj tabeli:

TABELA br. 21.

Vrste korisnika	Broj korisnika 2018.	Broj korisnika 2019.
korisnici stalne novčane pomoći	637	579
djeca i odrasli smješteni u ustanove	101	115
djeca od rođenja do polaska u školu	52	52
djeca i odrasli na por. smještaju	41	44
lica starija od 65 godina	161	162
civilne žrtve rata	24	23
UKUPNO	1016	975

Podaci iz ove tabele govore da je u 2019.godini u odnosu na 2018.godinu došlo do smanjenja broja korisnika zdravstvene zaštite. Najviše je smanjen broj korisnika stalne novčane pomoći koji ostvaruju zdravstvenu zaštitu, a ostali korisnici su ostali na približno istom nivou.

2.5. Novčane i druge materijalne pomoći

2.5.1. Civilne žrtve rata

Civilna žrtva rata je lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibija tog lica.

Civilne žrtve rata prema Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i porodice sa djecom imaju sljedeća prava:

- ličnu invalidninu ili mjesečno novčano lično primanje;
- dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica;
- ortopedski dodatak;
- porodičnu invalidninu;
- pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
- osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija, dokvalifikacija);
- prioritetno zapošljavanje;
- prioritetno stambeno zbrinjavanje;
- psihološku i pravnu pomoć.

Civilne žrtve rata razvrstavaju se prema procentu oštećenja u šest grupa i to:

- I grupa- invalidi sa 100% tjelesnog oštećenja kojima je za održavanje života potrebna pomoć i njega od strane drugog lica;
- II grupa- invalidi sa 100% tjelesnog oštećenja;
- III grupa- invalidi sa 90% tjelesnog oštećenja;
- IV grupa- invalidi sa 80% tjelesnog oštećenja;
- V grupa- invalidi sa 70% tjelesnog oštećenja;
- VI grupa- invalidi sa 60% tjelesnog oštećenja;

Primanja i korisnici tokom 2019.godine su iskazani u sljedećoj tabeli:

TABELA br. 22.

VRSTE PRIMANJA	Broj korisnika 2018.god.	Novčana sredstva 2018.god.	Broj korisnika 2019.god.	Novčana sredstva 2019.god.
- lična invalidnina	78	199.758,69	77	191.371,82
- mjesečna lična nov. primanja	91	652.345,22	90	647.889,66
- dodatak za njegu i pomoć	5	33.389,36	5	33.554,64
- ortopedski dodatak	37	56.508,97	36	54.182,28
- porodična invalidnina	176	555.779,88	171	537.218,27
UKUPNO	387	1.497.782,00	379	1.464.216,67

U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu smanjen je broj korisnika za 8 lica.

2.5.2. Ostale novčane pomoći

TABELA br. 23.

Vrste pomoći	Broj korisnika	Uplaćena sredstva	Broj korisnika	Uplaćena sredstva
	2018	2018	2019	2019
- stalne novčane pomoći	740	1.208.783,38	743	1.301.966,77
- jednokratne pomoći	766	126.990,00	628	121.700,00
- izuzetne jednokratne pomoći	6	5.350,00	6	5.300,00
- privremene novčane pomoći	1	2019,20	14	2760,00
UKUPNO	1513	1.343.142,58	1391	1.431.726,77

Iz tabele je vidljivo da je u 2019.godini u odnosu na 2018.godinu minimalno povećan broj korisnika stalne novčane pomoći. U 2019.godini u odnosu na 2018.godinu broj korisnika jednokratnih pomoći manji je za 138 jer su obezbijedena sredstva ostala na prošlogodišnjem nivou, a zahtjeva je bilo više i bili su kompleksniji.

Sa ovim iznosom sredstava za jednokratne pomoći Centar nije u mogućnosti ispoštovati Odluku Vlade o maksimalnim iznosima za pojedince i porodice a pogotovo ne može ispoštovati zakonsku odredbu da pojedinac može predati zahtjev do 3 puta u toku kalendarske godine. Zbog toga se socijalna situacija iz godine u godinu usložnjava i svake godine imamo sve više zahtjeva koje nismo u mogućnosti ispuniti.

Punoljetne osobe koje nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje Korisnici stalne novčane pomoći

TABELA br. 24.⁸

Svega	žene	GODINE STAROSTI											
		18-21		22-26		27-45		46-59		60-65		65 i više	
		svega	žene	svega	žene	svega	žene	svega	žene	svega	žene	svega	žene
743	433	2	2	19	13	140	66	239	131	91	51	252	170

⁸ Obrazac SZ-1 Federalnog zavoda sa statistiku

2.5.3. Prava po osnovu invaliditeta

Broj korisnika neratnih invalidnina, tuđe njege i podrške povećan je u 2019.godini u odnosu na 2018.godinu za 54 korisnika. Centar vrši prijem i obradu zahtjeva i izdavanje rješenja za priznavanje ovih prava na osnovu Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH.

TABELA br. 25.

Vrste prava	Godina	Broj korisnika	uplaćena sredstva
neratne invalidnine, tuđa njega, pomoć i podrška	2019	2664	8.012.368,37 KM
	2018	2610	7.924.030,60 KM

2.5.4. Korisnici subvencioniranja troškova dženaze –sahrane

U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu povećao se broj korisnika subvencioniranja troškova sahrane/dženaze za šest korisnika, a za određeni broj korisnika troškove sahrane/dženaze finansirala je porodica.

TABELA br. 26.

VRSTE TROŠKOVA	2018	2019
Troškovi sahrane/dženaze	14	20
Ukupno	14	20

3. Rad na prevenciji i sprečavanju negativnih društvenih pojava

3.1. Prostitucija i trgovina ljudima

Prostitucija i trgovina ljudima su pojave o kojima se sve više govori, ali su još prilično tabu teme u našem društvu. Centar ima obavezu da se u skladu sa svojim nadležnostima i zahtjevima policijskih i pravosudnih organa uključuje u otkrivanje i sprečavanje ovih pojava, kao i u vezi sa saniranjem njihovih posljedica.

U 2019.godini Centar je bio uključen u akciju policijskih organa na sprečavanju trgovine ljudima i jedno malodobne djetete koje je živjelo u Doboju a ima prijavljeno prebivalište na području Grada Tuzle je bilo žrtva trgovine ljudima.

3.2. Skitnja i prosjačenje

Centar je u 2019.godini u skladu sa Protokolom za postupanje u slučajevima skitnje, prosjačenja, radne eksploatacije i drugih vidova zloupotrebe djece u Tuzlanskom kantonu ostvario saradnju sa MUP-om TK. U prihvatilište je smješteno 17 maloljetne djece zatečenih u skitnji i prosjačenju, odnosno djece koja su bila ugrožena teškim porodičnim odnosima.

U četiri slučaja ovaj Centar je protiv dječijih roditelja podnio krivične prijave zbog zanemarivanja i zapuštanja malodobne djece i izdao dva upozorenja roditeljima na propuste pri roditeljskom staranju nad mladb djecom.

S obzirom na obaveze postupanja centara za socijalni rad kao i svih drugih organa u skladu sa Protokolom o postupku u slučajevima prosjačenja, skitnje, radne eksploatacije i drugih vidova zloupotrebe djece u TK od septembra mjeseca 2017. godine na području Grada Tuzle utvrđen je postupak i određena stručna lica kao predstavnici Centra koji su na

raspolaganju za navedene slučajeve u toku i nakon radnog vremena. Naime, u dogovoru sa nadležnim iz Policijske uprave Tuzla utvrđeno je da policijski službenici zajedno sa stručnim radnicima JU Centar za socijalni rad Tuzla zajednički u toku i nakon radnog vremena djeluju u slučaju evidentiranja pojava prosjačenja, skitnje ili drugih oblika eksploatacije djece.

Kad su u pitanju punoljetne osobe u 2019.godini poduzimane su konkretne mjere u sprečavanju svih pojava u saradnji sa nadležnim policijskim stanicama, JZNU Dom zdravlja "Dr Mustafa Šehović" Tuzla, JZU UKC Tuzla, sa Prihvatnim centrom „Duje“ u Doboju Istoku, sa JU Dom penzionera Tuzla i drugim subjektima.

3.3. Alkoholizam i narkomanija

Zasigurno se može reći da su ovo danas u društvu najrasprostranjenije negativne društvene pojave. Međutim, teško se otkrivaju i još teže dokazuju. Postoje brojni ograničavajući faktori i trebalo bi dosta prostora da se svi razjasne. Sam Centar malo može pomoći da se ovi problemi efikasnije rješavaju. Radeći na terenu, u porodicama, stručni radnici Centra su otkrili da su glavni uzroci nasilja u porodici i vršenja krivičnih djela alkoholizam i narkomanija. Poduzimaju su konkretne mjere kao što su savjetodavni rad, upućivanje na liječenje i odvikavanje, praćenje liječenja, zaštita djece, pokretanje postupaka za njihovo zbrinjavanje i izdržavanje, prijave policiji i sudu, pružanje materijalne pomoći porodicama i sl.

4. Administrativno – tehnički poslovi

U 2019.godini Centar je obavljao niz administrativno-tehničkih poslova koji nisu direktno vezani za socijalnu zaštitu, ali su direktno ili indirektno vezani za rad sa građanima i institucijama. Radi se o računovodstveno-knjigovodstvenim poslovima i administrativno-tehničkim poslovima. Tu su, prije svega, poslovi na izdavanju određenih uvjerenja, rješenja i drugih akata za potrebe građana, ustanova i institucija. Sljedeća tabela pokazuje vrste i obim takvih poslova:

TABELA br. 27

Administrativno – tehnički poslovi	2018.	2019
- izdavanje uvjerenja o poslovnoj sposobnosti	371	346
- uvjerenja ostalim organima i pojedincima	282	867
-uvjerenja za stalnu novčanu pomoć	2253	1015
- uvjerenja za dječiji dodatak	227	162
-uvjerenje za starateljstvo	95	68
-uvjerenje za korisnike prava po osnovu invaliditeta	135	460
Ukupno	3363	2918

U 2019. godini u odnosu na 2018. godinu je povećan broj izdatih uvjerenja za korisnike prava po osnovu invaliditeta i broj uvjerenja izdatih ostalim organima i pojedincima koji su se obratili Centru sa zahtjevima.

5. Saradnja sa osnivačem i drugim subjektima

Grad Tuzla kao osnivač Centra ima posebnu ulogu u njegovom organizovanju i provođenju programskih aktivnosti. Gradska uprava Grada Tuzla i Centar imaju izuzetno dobru saradnju u provođenju socijalne politike i socijalnog uključivanja građana u sve oblasti društvenog života.

Grad Tuzla je u 2019.godini izdvojio iz svog Budžeta sredstva u iznosu 1.126.000,00 KM iz čega su finansirane plaće i naknade radnika i materijalni troškovi Centra. Grad Tuzla je značajno pomogao kada je u pitanju pomoć socijalno ugroženim građanima izdvajanjem sredstava za izuzetne socijalne jednokratne (interventne) pomoći.

Posebnu saradnju Centar je ostvario sa svim mjesnim zajednicama na području Grada Tuzla. Mjesne zajednice su Centru predstavljale lokalnu infrastrukturu u kojoj je realizovano niz mjera koje određuju direktno učešće građana u socijalnom životu. Mjesne zajednice su imale izuzetno veliku ulogu u slučajevima gdje su živjele marginalizirane i socijalno isključene grupe kao što su Romi, povratnici, raseljena lica i izbjeglice, stradali u elementarnim nepogodama i sl. Mjesne zajednice su u saradnji sa Centrom bile nositelji aktivnosti oko zbrinjavanja socijalno ugroženih, rješavanja stambenih pitanja, popravci kuća, izgradnje komunalne infrastrukture, uključivanja djece u škole i sl.

Dobru saradnju Centar je ostvario i sa svim javnim preduzećima i ustanovama na području Grada Tuzla. Posebno se izdvaja saradnja sa JZNU Dom zdravlja "Dr Mustafa Šehović" Tuzla, JU „Dom penzionera“, JP „Komemorativni centar“,JKP "Vodovod i kanalizacija" Tuzla, JKP „Komunalac“, te drugim preduzećima i ustanovama.

Kad je u pitanju saradnja sa Ministarstvom za rad i socijalnu politiku u Vladi FBiH i Ministarstvom za rad, socijalnu politiku i povratak u Vladi Tuzlanskog kantona ista se realizovala na provođenju Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, davanju prijedloga i preporuka za unapređenje rada ustanova u sistemu socijalne zaštite, te kontinuirana saradnja u cilju adekvatnog izvještavanja o stanju na terenu i ugroženosti građana sa zajedničkim ciljem, a to je povećanje sredstava koje se za ove namjene obezbjeđuju u Budžetu TK. Saradnja sa Policijskom upravom Tuzla, sudovima i Tužilaštvom TK zasnivala se uglavnom na prevenciji i sprečavanju maloljetničke delinkvencije, skitnje i prosjačenja, nasilja u porodici, trgovine ljudima, u brakorazvodnim postupcima, u posredovanju sa osuđenim licima, kao i postupcima procesuiranja odgovornih.

Od javnih ustanova na kantonalnom nivou posebna saradnja je ostvarena sa JU „Dom za djecu bez roditeljskog staranja“, JU Odgojni centar TK, JU "Zavod za odgoj i obrazovanje osoba sa smetanjama u psihičkom i tjelesnom razvoju" Tuzla, Prihvatnim centrom „Duje“, sa JZU UKC Tuzla, SOS Selo Turija i Gračanica, te niz drugih javnih ustanova.

U 2019.godini je takođe bila aktuelna saradnja sa nevladinim sektorom, odnosno NVO. Posebno se istakla saradnja sa: Centrom za terapiju i rehabilitaciju „Viva žene“, Biroom za ljudska prava, Tuzlanskom Amicom, Udruženjem Roma "Eurorom", Udruženjem žena romkinja „Bolja budućnost“, Informativnim centrom za osobe sa invaliditetom „Lotos“, Udruženjem za pomoć u društvenoj nevolji „Fenix“ UHD „Prijateljice“, Fondacijom tuzlanske zajednice, Udruženjem „Agora“, Centrom za razvoj i podršku „Lotosice“, Asocijacijom „Margina“, Udruženjem „Naša djeca“, Udruženjem "Zemlja djece u BiH", Udruženjem penzionera, Udruženjem žena-penzionerki, Udruženjem građana oštećenog vida Tuzla, Udruženjem „URODIOL“, Švicarskim crvenim križom, Crvenim križom/krstom TK i sa Crvenim križom/krstom grada Tuzle.

Dosta dobra saradnja odvijala se i sa Filozofskim fakultetom Univerziteta u Tuzli - sa Odsjekom za socijalni rad, Edukacijsko – rehabilitacijskim fakultetom Univerziteta u Tuzli, te sa medijskim kućama RTV 7, RTV TK i RTV SLON.

Posebno je potrebno istaći saradnju sa građanima koji mogu da daju jako puno informacija o stanju na terenu i o pojavama sa kojima se susreću, a u cilju iznalaženja zajedničkog rješenja.

6. Zapošljavanje, učešće na seminarima i edukacijama

6.1. Zapošljavanje

U toku 2019. godine u JU Centar za socijalni rad Tuzla nakon provedenog javnog oglasa za prijem u radni odnos izvršen je prijem dva radnika na neodređeno vrijeme (socijalni radnici) i 6 radnika na određeno vrijeme (4 socijalna radnika, jedan psiholog i jedan pravnik). Stručnim radnicima koji su primljeni na određeno vrijeme ugovori su istekli u decembru 2019. godine dok za jednog radnika ugovor ističe u maju 2020. godine.

6.2. Učešće na seminarima i edukacijama

Tokom 2019. godine 14 uposlenika Centra je prisustvovalo na 67 seminara i edukacijama iz raznih oblasti.

7. Realizacija projekata

1. JU Centar za socijalni rad Tuzla i Tuzlanski otvoreni centar u okviru svojih, zakonom i statutima propisanih nadležnosti, potpisali su Sporazum o saradnji u oblasti socijalne zaštite LGBTI osoba,

2. JU Centar za socijalni rad Tuzla je bio učesnik Obrazovne dijaloške platforme, koja se realizovala u oktobru 2019. godine u Tuzli u sklopu projekta „Dijalog za budućnost“ (PISA 2018 istraživanja za BiH)

3. Predstavnici Centra su učestvovali u izradi Akcionog plana za održivu energiju i borbu protiv klimatskih promjena (SECAP) i imenovali energijskog menadžera. U skladu sa članom 47. Zakona o energijskoj efikasnosti u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj 22017), te članom 10. stav 3 Pravilnika o informacionom sistemu energijske efikasnosti Federacije BiH („Službene novine FBiH“ broj 2019), definisana je obaveza jedinicama lokalne samouprave, javnim preduzećima i javnim ustanovama, imenovanje energijskih menadžera i energijskih koordinatora radi prikupljanja, unosa, obrade i dostavljanja podataka u informacioni sistem energijske efikasnosti Federacije BiH.

4. Predstavnici Centra su učestvovali u Projektu sekundarne prevencije u školama i to na temu „Multisektorske saradnje u preventivnom radom sa djecom i porodicama u riziku“ u okviru projekta „Pravda za svako dijete“, kojeg Biro za ljudska prava, kao partnerska organizacija UNICEF-a, provodi u 10 regija u Bosni i Hercegovini. Naime, Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona i Ministarstvo obrazovanja i nauke, u saradnji sa Biroom za ljudska prava, organiziralo je prezentaciju programa sekundarne prevencije, koji je implementiran u osnovnim školama Tuzlanskog kantona u školskoj 2019/2020 godini. Program se u cijelosti oslanja na postojeće kapacitete stručnih službi škola koje će, uz podršku svih nadležnih institucija i organizacija na lokalnom nivou, biti odgovorne za njegovu implementaciju.

5. Predstavnik Centra je učestvovao u Projektu "Inkluzivno zapošljavanje osoba sa invaliditetom: izazovi i benefiti".

6. Predstavnik Centra je učestvovao u izradi Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona za period 2020. - 2024. godine. Naime, Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona u saradnji sa Ekonomskim institutom iz Sarajeva provodi projekat izrade Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona za period 2020. - 2024. godine.

7. Centar za socijalni rad Tuzla je u 2019. godini uzeo učešće u projektu „Edukacija i senzibilizacija na stigmama preživjelih CSRV-a“ koji implementira udruženje Snaga žene u okviru UNFPA Programa za ublažavanje stigme (SAP), odnosno ublažavanja stigmatizacije preživjelih ratnog seksualnog nasilja BiH na lokalnom nivou. Cilj projekta je uspostaviti veću svijest i razumijevanje stigme i njenog uticaja u široj javnosti, a istovremeno doprinjeti minimiziranju stigmatizacije i diskriminacije preživjelih ratnog seksualnog nasilja u šest (6) lokalnih zajednica u FBiH. Projekat će se realizirati u šest (6) lokalnih zajednica u FBiH, i to: Gorazde, Sanski Most, Tuzla, Vitez, Orašje i Maglaj.

8. JU Centar za socijalni rad Tuzla je u partnerstvu sa JU Univerzitet u Tuzli – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Tuzla i Udruženjem "Zemlja djece u BiH" uz finansijsku podršku njemačke organizacije GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH) i realizovala projekat pod nazivom "Digitalizacija baze podataka – socijalna karta za tri mjesne zajednice na području Grada Tuzle. Mjesne zajednice koje su obuhvatile socijalnu kartu Grada Tuzla su: MZ "Šićki brod" (Naselje Mihatovići), MZ „ Kiseljak“ i MZ "Kreka". Razlozi koji su opredijelili izbor ovih mjesnih zajednica jesu zbog toga što je već rađen jedan dio obrade i anketiranja u dijelu Mjesne zajednice Kiseljak, zatim kolektivno naselje Mihatovići će jednim dijelom biti premješteno u zgrade socijalnog stanovanja te je neophodno imati potpunu socijalnu sliku o ovoj populaciji, a kada je u pitanju mjesna zajednica Kreka moramo napomenuti da se radi o mjesnoj zajednici koja ima najveći broj korisnika iz oblasti socijalne zaštite. U okviru navedenog projekta tokom mjeseca marta 2019. godine održana je edukacija studentima sa Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Tuzli zbog anketiranja građana iz naprijed navedenih mjesnih zajednica. Tokom edukacije istu je završilo 20 studenata, od kojih je 10 aktivno uključeno u cijeli proces anketiranja. U mjesecu martu 2019. godine izvršeno je anketiranje 150 građana naselja Mihatovići koji pripadaju MZ „Šićki brod“, dok u mjesecu aprilu 2019. godine izvršeno je anketiranje 200 građana MZ „Kiseljak“. Mjesec juni i juli 2019. godine je obuhvatio anketiranje 450 građana MZ „Kreka“. Rezultati anketiranja i prikupljenih podataka su uneseni u elektronsku bazu podataka koja se nalazi u ovom Centru, te je ista u vlasništvu Centra. Baza podataka je obuhvatila sva pitanja iz anketnog upitnika i na veoma jednostavan način je moguće vidjeti nosioce domaćinstava, njegove članove domaćinstva, upis u matičnu knjigu rođenih, boravišni status, stambeni uslovi domaćinstva, izdržavanje domaćinstva, socijalne naknade, zdravstveno osiguranje, imovinski status, invaliditet, socijalne usluge i negativno ponašanje članova domaćinstva i rizici.

9. Centar je početkom maja 2016. godine u partnerstvu sa NO „Amica Educa“ počeo sa realizacijom projekta „Porodična grupna konferencija“ koji je podržan od strane IN fondacije-fondacije koja se bavi unapređenjem socijalne inkluzije djece i mladih u BiH. Cilj Projekta je unapređenje sistema podrške i usluga za porodice s djecom u riziku putem osnaživanja porodice uz pomoć modela „Porodična grupna konferencija“, kako bi porodica djelovala kao donosilac odluka u procesu rješavanja problema njenih članova. Ovaj projekat je nastavljen i aktivno realizovan i u 2019. godini.

Ukupan broj porodica koje su koristile usluge putem ovog projekta je 11 (jedanaest).

10. Predstavnicima JU Centar za socijalni rad Tuzla su po pozivu Vijeća za djecu BiH i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji sa GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit učestvovao u regionalnom projektu "Socijalna prava za ranjive kategorije (SORI) i to kroz edukaciju pod nazivom "Edukacija o socijalnim i ljudskim pravima za profesionalce";

11. JU Centar za socijalni rad je u okviru projekta sa Fondacijom tuzlanske zajednice potpisao ugovor o saradnji u cilju uspostavljanja i razvijanja savjetovališta za građane, posebnu romsku populaciju na području MZ Kiseljak, u okviru projekta "Razvoj naselja Kiseljak sa fokusom na jačanje društvene kohezije i integraciju osjetljivih grupa građana". Ugovor je potpisan do 31.12.2019. godine. Navedenim ugovorom partnerska organizacija je obezbijedila prostor odnosno kancelariju a Centar je osigurao prisustvo socijalnog radnika svakog utorka od 8 do 12 sati u MZ Kiseljak kao i informisanje i pružanje usluga savjetovanja građanima iz oblasti socijalne zaštite. Takođe socijalni radnik koji je prisutan u zajednici je u kontinuitetu pružao podršku korisnicima na terenu i u slučaju hitnih intervencija. Navedeni Projekat je produžen i u 2020. godini, s obzirom da su povratne informacije i izvještaji sa terena bili veoma pozitivni.

12. Stručni radnik Centra je učestvovao u PRIDE - Programu obuke i usavršavanje profesionalaca iz oblasti hraniteljstva /udomiteljstva u FBiH. PRIDE - je program kompetentnog hraniteljstva i usvojenja. Riječ PRIDE je skraćenica koja u eng. jeziku znači korpus vještina i znanja, odnosno resursi za razvoj, informisanje i obrazovanje hraniteljstva. U januaru mjesecu 2018. godine održana je svečana Konferencija za hranitelje koji su prošli edukaciju po ovom programu, gdje su im uručeni i certifikati o završenoj uspješnoj obuci. Saglasno odredbama Zakona o hraniteljstvu FBiH koji je stupio na snagu u mjesecu martu 2018. godine hranitelji koji imaju djecu na smještaju su prošli edukaciju po ovom programu PRIDE. Potencijalni hranitelji prolaze obuku u trajanju od tri mjeseca. U toku 2019. godine stručni radnik Centra je obavio edukaciju za dvije grupe i to 22.05.2019. godine gdje je bilo ukupno 16 polaznika koji su prisustvovali edukaciji i druga grupa 30.08.2019. godine koja je brojala 14 polaznika. U toku 2019. godine sam stručni radnik Centra je obavljao nadzor u okviru edukacije hranitelja koji su educirani od stručnih radnika iz drugih Centara.

13. Saradnja sa organizacijom "Zemlja djece u BiH" na programskim aktivnostima unapređenja kvaliteta života djece u Gradu Tuzla nastavljena je i u 2019. godini putem određenih aktivnosti i izrade prijedloga Akcionog plana za djecu Grada Tuzle za period 2020-2022. godina;

14. U saradnji sa organizacijom HHC (Hope and Home for children) predstavnici Centra su učestvovali u projektu pod nazivom "Prevenција nasilja nad djecom u digitalnom okruženju";

15. U toku 2019. godine četiri stručna radnika Centra su završila obuku u organizaciji Federalnog ministarstva pravde pod nazivom "Stručno usavršavanje svih drugih subjekata koji u provođenju zakona rade na poslovima prestupništva mladih i krivično pravne zaštite djece, i to ovlaštenih službenih lica (policije, socijalnih radnika, medijatora, advokata i radnika zaposlenih u ustanovama i zavodima za izvršenje krivičnih sankcija";

16. Predstavnicima Centra su u toku 2019. godine učestvovali u izradi Strategije za građane treće životne dobi na području Grada Tuzle za period 2020-2026. godina;

8. REZULTATI POSLOVANJA

8.1. BROJ I STRUKTURA RADNIKA

Tabela 1. Kvalifikaciona struktura radnika

R./br.	Kvalifikacija	Broj radnika 12/2018	Broj radnika 12/2019	Index 2019/2018
1.	VSS	21	26	124
2.	VŠS	1	1	100
3.	SSS	11	11	100
4.	PK	1	1	100
5.	NK	1	1	100
	UKUPNO	35	40	114
6.	Lica na stručnom osposobljavanju	1	2	200

Tabela 2. Procentualno učešće pojedinih kvalifikacija u ukupnom broju radnika

R./br.	Kvalifikacija	Broj radnika 12/2019	Struktura
1.	VSS	26	65,0
2.	VŠS	1	2,5
3.	SSS	11	27,5
4.	PK	1	2,5
5.	NK	1	2,5
	UKUPNO	40	100
6.	Lica na stručnom osposobljavanju	2	--

NAPOMENA:

Na dan 31.12.2019. godine Centar je upošljavao 40 izvršilaca, 34 uposlenika angažovano je na neodređeno vrijeme a 6 uposlenika je imalo ugovor na određeno vrijeme (4 socijalna radnika, jedan psiholog i jedan pravnik). Stručnim radnicima koji su primljeni na određeno vrijeme ugovori su istekli u decembru 2019. godine dok za jednog radnika ugovor ističe u maju 2020. godine.

Planirani broj izvršilaca po sadašnjoj sistematizaciji a usklađeno sa Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" broj: 15/13) iznosi 83 radnika i u odnosu na trenutni broj radnika nije popunjeno 48 radnih mjesta. Zbog povećanog obima poslova i djelatnosti koju Centar obavlja, najprioritetnije je zapošljavanje socijalnih radnika i psihologa.

U 2019. godini Centar je angažovao 2 lica na stručnom osposobljavanju za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa, a u skladu sa Zakonom o radu FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 26/16 i 98/18), koji ovim putem stiču uslov za polaganje stručnog ispita.

Prosječan broj uposlenih za 2019. godinu je 36.

8.2. ISPLATA PLATA I NAKNADA

Broj izvršilaca koji imaju VSS kvalifikaciju čine 65,00% od ukupnog broja radnika (40 radnika). Procenat radnika starijih od 50 godina iznosi 37,50%.

Tabela 3. Prosječno isplaćene neto plaće radnika po kvalifikacijama za 2019. godinu

R./br.	Kvalifikacija	Prosječna plaća (Neto plaća bez poreza)
1.	VSS	1.239,04
2.	SSS	925,58
3.	PK/NK	638,25
4.	Lica na stručnom osposobljavanju	150,00

U 2019. godini od ukupno 40 radnika, 27 radnika je imalo koeficijent VSS čiji je prosjek plata iznosio 1.239,04 KM, 11 radnika je imalo koeficijent SSS i 2 radnika su imala koeficijent PK/NK.

Dva lica su primljena na stručno osposobljavanje čiji je prosjek naknade iznosio 150,00 KM.

Prosječno isplaćena neto plaća bez poreza na dohodak po radniku u 2019. godini iznosila je 1.128,52 KM.

Odnos između najviše isplaćene neto plaće i najniže isplaćene neto plaće bez minulog rada i poreza na dohodak u decembru 2019. godine iznosi 3,09.

Neto plaće su redovno isplaćene, uz potpuno poštivanje odredbi Zakona o porezima i doprinosima, odnosno uz isplate plaća redovno su izmireni i odgovarajući pripadajući doprinosi na teret zaposlenih, doprinosi poslodavca i poreza na dohodak.

8.2.1 Naknade radnika

- Naknada za ishranu u toku rada za dane prisustva na poslu kretala se u okviru dozvoljenih granica za budžetske korisnike, odnosno 1% od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja tri mjeseca prema posljednjem statističkom podatku.
- Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćen je u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH odnosno u iznosu od 456,00 KM.
- Radniku kojem nije organizovan prevoz na posao i sa posla, a čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje dva kilometra, pripada mjesečna novčana naknada za troškove prevoza u visini mjesečne karte gradskog odnosno prigradskog saobraćaja.
- Naknada za neprekidan rad u organima državne službe (jubilara nagrada) se isplaćivala prema prosječnoj neto plaći FBiH za prethodna tri mjeseca prema objavljenom statističkom podatku, koja prethode mjesecu u kojem radnik stiče pravo na nagradu sa pripadajućim koeficijentima za navršene godine rada sa pripadajućim porezom na dohodak i doprinosima.

- Naknada za slučaj smrti člana uže porodice isplaćuje se u visini četiri prosječne mjesečne neto plate pod uslovom da član porodice živi u zajedničkom domaćinstvu. Naknada za slučaj teške bolesti i teške invalidnosti radnika ili člana njegove uže porodice, jednom godišnje isplaćuje mu se jednokratna novčana pomoć.
- Dnevnicu za službeno putovanje u zemlji iznosi 25,00 KM za putovanje koje traje preko 12 sati. Ako službeno putovanje traje od 8 do 12 sati obračunava se polovina dnevnice.

8.3. FINANSIJSKI POKAZATELJI

Finasiranje djelatnosti Centra se prelaskom na trezorsko poslovanje vrši isključivo iz Budžeta Grada Tuzla. Iz gradskog budžeta se finansiraju plaće, naknade radnika i materijalni troškovi.

U tabeli 4. dat je prikaz strukture prihoda i rashoda po glavnim vrstama troškova, kao i usporedba sa ostvarenjem iz prethodne godine i planiranim veličinama za 2019. godinu.

Tabela 4. Struktura prihoda i rashoda

R/br	OPIS	Ostvareno u 2018.god	Plan 2019.god	Ostvareno u 2019.god	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od osnivača Budžeta Grada Tuzle	954.554,32	1.126.000,00	1.055.524,13	93,74
2.	Prihodi od pružanja usluga građanima	13.107,57	30.000,00	20.472,22	68,24
3.	Uplaćene refundacije bolovanja iz ranijih godina	11.677,58	20.000,00	20.000,00	100,00
4.	Primljeni tekući transferi od Države	612,00	0,00	0,00	0,00
6.	Primljeni tekući transferi od Federacije	-	5.000,00	4.973,88	99,48
7.	Donacije od pravnih lica	3.274,00	3.285,00	3.251,32	98,97
8.	Primljeni tekući transferi od kantona	-	1.185,00	1.185,00	100,00
	OSTVARENI PRIHODI (Zbir redova od 1 do 8)	983.225,47	1.185.470,00	1.105.406,55	93,25
9.	Neto plaće i naknade	464.115,88		520.129,12	
10.	Doprinosi na teret zaposlenih	208.516,39		233.681,06	
11.	Bruto plaće	672.632,27	794.800,00	753.810,18	94,84
12.	Naknade za topli obrok	61.711,21		66.994,94	
13.	Naknade za prevoz na posao	9.687,88		11.052,91	
14.	Regres za godišnji odmor	15.207,50		15.960,00	
15.	Otpremnine za odlazak u penziju	6.109,30		0,00	
16.	Jubilarne nagrade	8.185,91		8.852,62	
17.	Pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti	5.276,00		12.906,00	
18.	Naknada troškova zaposlenih	106.177,80	127.500,00	115.766,47	90,80
19.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	75.000,55	90.000,00	84.025,03	93,36

20.	Putni troškovi	2.647,69	3.000,00	2.475,72	82,52
21.	Izdaci za električnu energiju	6.657,83		7.271,31	
22.	Izdaci za centralno grijanje	9.830,72		9.830,74	
23.	Izdaci za energiju	16.488,55	19.000,00	17.102,05	90,01
24.	Izdaci za telefon	7.314,20		8.414,95	
25.	Izdaci za internet	718,80		718,80	
26.	Izdaci za mobilni telefon	3.168,42		3.202,15	
27.	Izdaci za poštanske usluge	16.117,03		17.263,07	
28.	Izdaci za komunikaciju	27.318,45	30.800,00	29.598,97	96,10
29.	Izdaci za vodu i kanalizaciju	1.575,59		1.340,57	
30.	Izdaci za usluge odvoza smeća	2.496,78		2.723,76	
31.	Izdaci za komunalne usluge	5.242,37	4.200,00	4.064,33	96,77
32.	Administrativni materijal	10.916,20		10.082,35	
33.	Medicinski i lab.materijal	--		670,00	
34.	Materijal za čišćenje	924,30		1.214,55	
35.	Nabavka materijala	11.840,50	15.000,00	11.966,90	79,78
36.	Izdaci za usluge prevoza i gorivo	5.200,33	7.875,00	6.153,23	78,14
37.	Izdaci za tekuće održavanje	5.701,27	8.100,00	6.283,45	77,57
38.	Izdaci osiguranja	5.080,20	6.200,00	5.380,80	86,79
39.	Ugovorene usluge	9.845,52	13.185,00	6.713,88	50,92
40.	Izdaci za hardverske i softverske usluge	4.826,25	5.000,00	4.608,34	92,17
41.	Zatezne kamate i troškovi spora	-	2.000,00	1.810,00	90,50
42.	Izdaci za rad volontera	3.279,89	7.600,00	4.859,73	63,94
43.	Ostale ugovorene usluge	11.255,46	15.400,00	15.089,66	97,98
44.	Izdaci za fizičko osiguranje objekta	14.592,92	16.100,00	16.086,28	99,91
45.	Socijalne jednokratne pomoći	612,00	0,00	0,00	0,00
46.	Nabavka opreme	5.483,45	14.210,00	14.119,14	99,86
47.	Rekonstrukcija zgrade	-	5.500,00	5.492,39	99,86
	TEKUĆI RASHODI (Zbir redova od 9 do 47)	983.225,47	1.185.470,00	1.105.406,55	93,25

Ukupni rashodi djelatnosti Centra iznosili su 1.105.406,55 KM i povećani su za 12,43 % u odnosu na prethodnu godinu (983.225,47 KM).

Tabela 5. Ostvareni prihodi i rashodi u odnosu na finansijski plan za 2019.godinu

Red br.	Opis	Fin.plan 2019. god.	Ostvarenje u 2019. god.	Index
1.	Rashodi	1.185.470,00	1.105.406,55	93,25
2.	Prihodi	1.185.470,00	1.105.406,55	93,25

Ako posmatramo ostvarene prihode i rashode, vidimo da su manji u odnosu na finansijski plan za 6,75 %.

U izvještajnom periodu obračun plaća je vršen shodno odredbama Zakona o radu, po kome se za sve radnike bez obzira na dužinu trajanja Ugovora o radu obračunavaju pripadajući doprinosi i porezi.

Naknade troškova zaposlenih odnose se na isplate toplog obroka, naknade za troškove prevoza na posao i sa posla, isplata regresa i jubilarnih nagrada. Ovdje trebamo naglasiti da su sve isplate zaposlenicima čija je visina određena odlukama Vlade FBiH

isplaćene u dozvoljenim granicama, te su tako bile oslobođene plaćanja poreza i doprinosa, osim jubilarnih nagrada na koje su obračunati i plaćeni svi porezi i doprinosi.

Doprinosi poslodavca su proporcionalni isplaćenim plaćama radnika i u odnosu na finansijski plan realizirani su 93,36 %

Putni troškovi i dnevnice koji su realizovani, manji su za 17,48 % u odnosu na finansijski plan. Troškovi dnevnica u zemlji iznose 1.244,60 KM, dok troškovi dnevnica u inostranstvu iznose 1.231,12 KM.

Izdaci za energiju odnose se na utrošenu električnu energiju u iznosu od 7.271,31 KM i izdaci za centralno grijanje u iznosu od 9.830,74 KM. Navedeni izdaci u odnosu na prethodnu godinu veći su za 3,7 % a u odnosu na finansijski plan manji za 9,99 %.

Grupu izdataka za komunalne usluge sačinjavaju: izdaci za vodu i kanalizaciju u iznosu 1.340,57 KM, izdaci za usluge odvoza smeća 2.723,76 KM, izdaci za telefon 8.414,95 KM, izdaci za internet 718,80 KM, izdaci za mobilni telefon 3.202,15 KM i izdaci za poštanske usluge 17.263,07 KM.

Izdaci za administrativni materijal se odnose na utrošak kancelarijskog materijala, kompjuterskog materijala, sitnog inventara, materijala za čišćenje, a u odnosu na plan manji su za 20,22 %.

Izdvajanja za usluge goriva, maziva i registracije vozila manji su za 21,86 % u odnosu na plan. Odnosno, ukupni troškovi goriva za 2019. godinu iznose 5.419,93 KM, motorno ulje 17,00 KM i registracija motornih vozila 716,30 KM.

Izdaci za tekuće održavanje odnosno usluge opravki održavanja zgrade, opreme i vozila su manji za 22,43% u odnosu na planirano.

Index smanjenja od 13,21% odnosi se na izdatke za troškove osiguranja imovine, zaposlenika i automobila.

U grupu izdataka ugovorenih usluga knjižene su usluge medija, usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću (objava oglasa), usluge reprezentacije, ostale stručne usluge, ostale nepomenute usluge (taxa, uvjerenja i sl.) i ostali izdaci za informisanje. Ugovorene usluge u odnosu na finansijski plan manje su za 49,08 %.

Usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću (objava oglasa) iznosili su 1.638,75 KM, usluge reprezentacije 630,05 KM, ostale stručne usluge u iznosu 3.817,33 KM i ostali izdaci za informisanje u iznosu od 627,75 KM.

Izdaci za hardverske i softverske usluge za 2019. godinu iznose 4.608,34 KM i u odnosu na finansijski plan su manje za 7,83 %.

Na ostale ugovorene usluge (posebne usluge) su knjiženi izdaci za naknade za Upravni odbor u iznosu od 10.327,75 KM, naknada za usluge Posredovanja u iznosu 4.761,91 KM. Naknada za predsjednika Upravnog odbora je u neto iznosu od 250,00 KM, članovi upravnog odbora imaju neto naknadu u iznosu od 200,00 KM i zapisničar ima neto naknadu u iznosu od 50,00 KM.

Takođe, u grupu izdaci za volontere knjiženi su izdaci za lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu od 4.859,73 KM

Na poziciji Izdaci za fizičko osiguranje objekta knjižene su usluge fizičke zaštite Centra što je za 0,09 % manje od planiranih sredstava za 2019. godinu.

Socijalni oblici od 01.01.2012. godine se finansiraju preko Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK posredstvom trezora Kantona.

U tabeli 6. dat je pregled jednokratnih novčanih pomoći koje su isplaćene od strane Ministarstva za rad i socijalnu politiku TK u 2014, 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019. godinu.

Tabela 6. Jednokratne novčane pomoći

	2014. godina	2015. godina	2016. godina	2017. godina	2018. godina	2019. godina
Jednokratne novčane pomoći	96.079,00	70.000,00	47.720,00	63.730,00	126.990,00	127.000,00

Sredstva za jednokratne novčane pomoći za 2019. godinu realizirana su u iznosu od 127.000,00 KM što je na nivou realiziranih u 2018. godini.

8.4 KAPITALNI IZDACI

Shodno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 60/14), amortizacija je obračunata po propisanim stopama iz Nomenklature stalnih sredstava za amortizaciju („Službene novine FBiH“ broj 2/95) i knjižena je na teret klase 5- izvori sredstava u iznosu od 34.898,79 KM.

Tabela 7. Kapitalni izdaci

R/b	Kapitalni izdaci	Kapitalni izdaci za 2018. godinu	Kapitalni izdaci za 2019. godinu	Index
1.	Nabavka opreme	5.483,45	14.119,14	257,49
2.	Rekonstrukcija zgrade	-	5.492,39	-

JU Centar za socijalni rad u toku 2019. godine zbog dotrajalosti opreme, istu nabavio u iznosu 14.119,14 KM što je za 90,86 KM ili 0,14% manje od planiranih, a za 157,49% više u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini.

Takođe, u 2019. godini zbog dotrajalosti stolarije na zgradi Centra izvršena je zamjena prozora u iznosu od 5.492,39 KM.

8.5. PODACI O OBAVEZAMA PREMA DOBAVLJAČIMA I POTRAŽIVANJIMA

Obaveze prema dobavljačima sa 31.12.2019. godine iznose 12.247,29 KM. Navedene obaveze se odnose tekuće račune iz mjeseca decembra i plaćeni su u januaru 2020. godine.

Obaveze po obustavljenim porezima i doprinosima u iznosu od 412,93 KM se odnose na naknade za rad Upravnog odbora za decembar 2019. godine u iznosu 165,80 KM, naknada za posredovanja prije razvoda braka za decembar u iznosu od 116,07 KM kao i naknada za lica na stručnom osposobljavanju za decembar 2019. godine u iznosu 131,06 KM.

Kratkoročne obaveze prema fizičkim licima u iznosu 1.490,00 KM se odnose na naknadu za rad Upravnog odbora u iznosu 700,00 KM, naknada za rad posredovanja prije razvoda braka 490,00 KM, kao i naknada za lica na stručnom osposobljavanju za decembar 300,00 KM.

9. ZAKLJUČCI I MJERE

9.1. ZAKLJUČCI

1. JU Centar za socijalni rad Tuzla je u 2019.godini realizovao veći dio svojih programskih ciljeva i zadataka izuzev onih koji su zavisili od viših organa vlasti zbog nedostatka sredstava u budžetima, iako je radio sa nedovoljnim brojem stručnih radnika.

2. Posebnu pažnju Centar je posvećivao najugroženijim kategorijama stanovništva kao što su: osobe bez sredstava za život (korisnici stalne novčane pomoći), osobe sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, djeca ugrožena porodičnom situacijom, porodice sa djecom, punoljetne osobe koje nemaju dovoljno sredstava za izdržavanje, stare i iznemogle osobe, civilne žrtve rata itd. Pružene su konkretne novčane i druge materijalne i nematerijalne pomoći, pomoći u smještaju u porodice i ustanove, preuzimanje starateljstva, pomoći u zdravstvenoj zaštiti, pomoći u psihosocijalnoj zaštiti i druge vrste konkretnih pomoći.

3. Velika pažnja je posvećena radu na prevenciji i sprečavanju negativnih društvenih pojava, kao što su: maloljetnička delikvencija, nasilje u porodici, prostitucija, trgovina ljudima. U 2019.godini Centar se uključio u aktivnosti vezano za statusne probleme maloljetnih migranata imenujući im posebnog staraoca u postupcima registracije kod nadležnog Ureda za strance Ministarstva sigurnosti BiH. Značajna pažnja je posvećena i posredovanju kod razvoda brakova, mirenja bračnih partnera i posredovanja sa osuđenim licima i njihovim porodicama.

4. Ostvarena je dobra saradnja sa osnivačem (Grad Tuzla) i drugim subjektima kao što su: pravosudni organi, policija, mjesne zajednice, škole, sa raznim ustanovama i institucijama, gradskim službama, te sa nevladinim organizacijama.

5. Centar je i u 2019.godini iznalazio načine da samostalno ili u saradnji sa drugim subjektima, uglavnom NVO i pojedincima-donatorima osigura dodatna novčana i druga sredstva kako bi zadovoljio što veći broj potreba građana Grada Tuzle.

6. Centar je i u 2019.godini svoje poslovanje zasnivao na važećim zakonskim i drugim finansijskim propisima, na raspoloživim budžetskim sredstvima, na principima trezorskog poslovanja i svojih akata.

9.2. MJERE

1. Neophodno je reformisati sistem socijalne zaštite, odnosno izgraditi sistem koji će biti usklađen sa ekonomskim razvojem. Tada ne bi dolazilo do toga da se krupna socijalna pitanja regulišu odlukama, već bi se primjenjivali zakoni i ne bi se dešavali prekidi u ostvarivanju prava, npr. pravo na dječiji dodatak i druga prava prije svega dječija prava.

2. Neophodno je stvaranje zakonskih pretpostavki za formiranje budžetskih fondova, ali i razvojnog socijalnog fonda koji bi okupljao sredstva budžeta, privatnog i nevladinog sektora. Ovi fondovi bi obezbjedili sigurno finansiranje, pružanje proširenih socijalnih usluga, mješoviti sistem, pružanja usluga, kao i tržišni način za one koji žele nešto više od onog što je obaveza države.

3. Zakonima o socijalnoj zaštiti treba omogućiti precizno obavezno informisanje građana o pravima u okviru socijalne zaštite. Sve zakone i odluke treba staviti u proces javnih rasprava kako bi svi učesnici u sistemu socijalne zaštite mogli učestvovati u donošenju politika i biti upoznati s pravima koja im pripadaju.

4. Pokazalo se da su u socijalnoj sferi potrebne inicijative i podrška lokalne zajednice koja će mobilisati dodatne ljudske i materijalne potencijale u rješavanju socijalnih problema.

5. Neophodno je još više obezbijediti poštivanje međunarodnih konvencija i standarda, kao i drugim dokumentima koji regulišu pitanja iz oblasti socijalne zaštite.

10. REALIZACIJA ZAKLJUČAKA GRADSKOG VIJEĆA PO USVOJENOM IZVJEŠTAJU O RADU ZA 2018.GODINU

Zaključcima Gradskog vijeća Tuzla su konstatno podržavane aktivnosti na izradi socijalne karte Grada Tuzle. U toku 2019. Godine pokrenut je jedan dio aktivnosti i mjesne zajednice koje su obuhvaćene za početak za izradu socijalne karte Grada Tuzle su: MZ "Šićki brod"(Naselje Mihatovići), MZ „ Kiseljak“ i MZ "Kreka".

Aktivnosti su realizovane na osnovu Memoranduma o saradnji između JU Centar za socijalni rad Tuzla, JU Univerzitet u Tuzli – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet u Tuzli i Udruženjem "Zemlja djece u BiH" uz podršku Grada Tuzla.

Tokom mjeseca marta 2019.godine socijalni radnik iz JU Centar za socijalni rad Tuzla je održao edukacije studentima sa Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Tuzli zbog anketiranja građana iz naprijed navednih mjesnih zajednica. Edukaciju je završilo 20 studenata, od koji je 10 aktivno bilo uključeno u cijeli proces anketiranja. U mjesecu martu 2019.godine izvršeno je anketiranje 150 građana naselja Mihatovići koji pripadaju MZ „Šićki brod“, dok je u mjesecu aprilu 2019.godine izvršeno anketiranje 200 građana MZ „Kiseljak“. Mjesec juni i juli 2019.godine je obuhvatio anketiranje 450 građana MZ „Kreka“ .

Rezultati anketiranja i prikupljenih podataka su uneseni u bazu podataka (posebno instaliran softver) koja se nalazi u JU Centar za socijalni rad Tuzla, te je ista na raspologanju ovlaštenim korisnicima u Centru. Baza podataka je obuhvatila sva pitanja iz anketnog upitnika i na veoma jednostavan način je moguće vidjeti nosioce domaćinstava, njegove članove domaćinstva, upis u Matičnu knjigu rođenih, boravišni status, stambeni uslovi domaćinstva, izdržavanje domaćinstva, socijalne naknade, zdravstveno osiguranje, imovinski status, invaliditet, socijalne usluge i negativno ponašanje članova domaćinstva i rizici.

11. IZVORI PODATAKA

Izvori podataka za sastavljanje ovog Izvještaja su:

1. Statistički izvještaji Centra za socijalni rad za 2019.godinu dostavljeni Zavodu za statistiku FBiH i to:
 - Statistički izvještaj o starateljstvu i usvojenju i
 - Statistički izvještaj o korisnicima i oblicima socijalne zaštite;
2. Podaci o korisnicima socijalne i dječije zaštite za 2019.godinu dostavljeni Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona;
3. Evidencije iz protokola i
4. Budžet Grada Tuze, Odluka o izvršenju budžeta i Finansijski izvještaj Centra.

JU CENTAR ZA SOCIJALNI RAD TUZLA
DIREKTORICA

Dr sci Lejla Sadiković, dipl.pravnik